

У К Р А Ї Н А
О Д Е С Ь К А О Б Л А С Н А Р А Д А

Р І Ш Е Н Н Я

**Про звіт Одеської обласної державної адміністрації про виконання
Програми соціально-економічного та культурного розвитку Одеської
області за 2012 рік**

Відповідно до пункту 28 частини I статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», заслухавши звіт Одеської обласної державної адміністрації про виконання Програми соціально-економічного та культурного розвитку Одеської області за 2012 рік, обласна рада

ВИРІШИЛА:

Звіт Одеської обласної державної адміністрації про виконання Програми соціально-економічного та культурного розвитку Одеської області за 2012 рік взяти до відома.

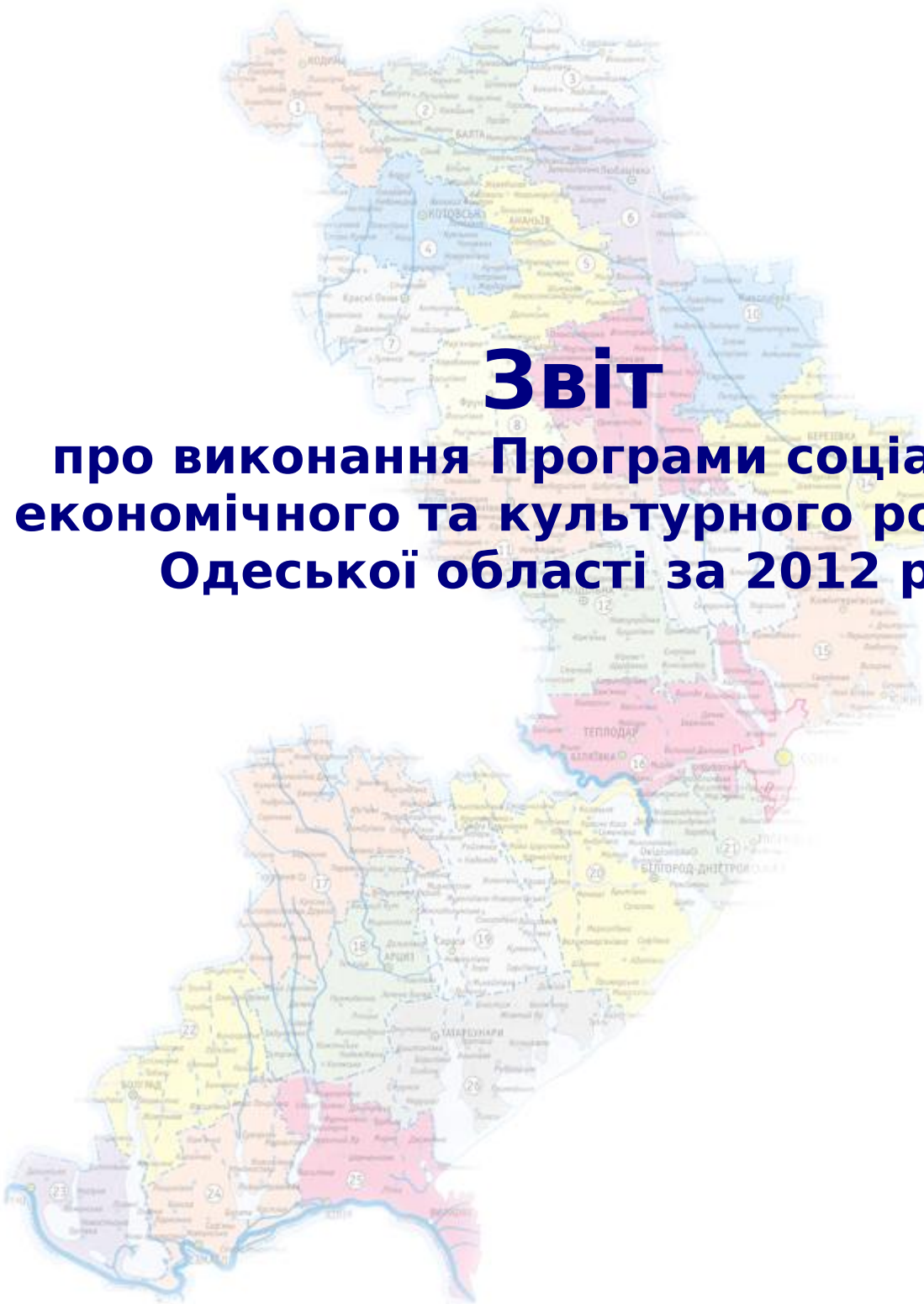
Голова обласної ради

М.В.Пундик

24 квітня 2013 року
№ 772-VI

Одеська обласна державна адміністрація

Звіт

**про виконання Програми соціально-
економічного та культурного розвитку
Одеської області за 2012 рік**

Одеса - 2013

ЗМІСТ

ВСТУП	2
ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ ЕКОНОМІЧНОЇ І СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ РЕГІОНУ	5
1. Забезпечення умов для соціально-економічного зростання	5
1.1. Створення сприятливих умов для надходження інвестицій	5
1.2. Виважена податково-бюджетна політика та фінансове забезпечення	7
1.3. Регуляторна політика та розвиток підприємництва.....	7
1.4. Розвиток науково-технічної та інноваційної політики.....	10
1.5. Активізація зовнішньоекономічної діяльності	11
1.6. Розвиток земельних відносин та землепорядкування територій	12
1.7. Регіональний споживчий ринок товарів та послуг	13
2. Основа соціально-економічного зростання – розбудова виробництва та інфраструктури	14
2.1. Забезпечення ефективного функціонування промислового виробництва	14
2.2. Підвищення конкурентоспроможності агропромислового комплексу.....	17
2.3. Розвиток транспортного потенціалу області, зв'язку та інформаційних технологій	19
2.4. Будівельна галузь та створення сприятливих умов для її подальшого розвитку	23
2.5. Енергозабезпечення та енергоефективність – запорука підвищення конкурентоспроможності економіки.....	25
3. Покращення соціальних стандартів якості життя мешканців області.....	26
3.1. Розвиток ринку праці та утримання стабільної ситуації у сфері зайнятості	26
3.2. Забезпечення зростання купівельної спроможності населення (доходи населення).....	28
3.3. Поліпшення демографічної ситуації, забезпечення підтримки сімей, дітей, молоді та вразливих груп населення (соціальний захист).....	30
3.4. Забезпечення доступу всіх мешканців області до медичних послуг належної якості.....	32
3.5. Підвищення якості та доступності освітніх послуг	34
3.6. Задоволення культурних потреб особистості та збереження об'єктів культурної спадщини	36
3.7. Підтримка розвитку туристично-рекреаційної галузі.....	38
3.8. Розвиток фізичної культури і спорту.....	39
3.9. Підвищення якості житлово-комунальних послуг для всіх верств населення шляхом реформування ЖКГ.....	40
3.10. Водні ресурси та забезпечення якісною питною водою мешканців області	41
3.11. Охорона навколишнього природного середовища.....	42
3.12. Забезпечення природної та техногенної безпеки.....	43
3.13. Захист прав і свобод громадян, зміцнення законності та правопорядку.....	44
3.14. Розбудова громадянського суспільства.....	45
ДОДАТКИ:.....	47
Додаток І. Основні показники соціально-економічного розвитку області за 2012 рік.....	47
Додаток ІІ. Перелік регіональних програм, фінансування яких здійснювалось у 2012 році.....	54

ВСТУП

Для досягнення основної мети – **зростання добробуту мешканців Одеської області** - спільні дії органів виконавчої влади та місцевого самоврядування були направлені на вирішення проблем соціально-економічного розвитку регіону, забезпечення позитивних структурних зрушень в економіці, підвищенні її конкурентоспроможності як основи для покращення якості і рівня життя населення.

Продовжувалось співробітництво та координація дій з регіональним комітетом з економічних реформ. **Протягом року проведено 12 засідань регіонального комітету з економічних реформ**, на яких розглядалися найбільш актуальні питання соціально-економічного розвитку, **проведено 30 засідань тимчасових робочих груп**.

На виконання рішення обласної ради від 28 грудня 2011 року № 363-VI розпорядженням голови облдержадміністрації від 11 квітня 2012 року № 342/А-2012 **затверджено План заходів із виконання Програми соціально-економічного та культурного розвитку Одеської області на 2012 рік**. Більшість зазначених заходів виконано в повному обсязі.

З метою подальшого розвитку економіки та соціальної сфери регіону протягом 2012 року на сесіях Одеської обласної ради прийнято низку важливих для області документів: Програму соціально-економічного та культурного розвитку Одеської області на 2013 рік; обласний бюджет Одеської області на 2013 рік; Стратегічний план підвищення конкурентоспроможності та економічного розвитку Придунайського економічного субрегіону на 2012-2022 роки та **18 регіональних програм, серед яких:**

- регіональна комплексна програма «Безпечна Одещина» на 2012-2015 роки;
- обласна програма увічнення пам'яті про події та учасників Великої Вітчизняної війни на 2012-2016 роки;
- Програма євроінтеграції, міжрегіональних зв'язків та формування позитивного іміджу Одеської області на 2012-2013 роки;
- Програма реформування і розвитку житлово-комунального господарства Одеської області на 2012-2014 роки;
- регіональна комплексна програма з утворення (оновлення) містобудівної документації територій та містобудівного кадастру Одеської області на 2012-2016 роки;
- обласна програма розвитку соціальної інфраструктури обласного центру Одеської області м. Одеса на 2013-2016 роки.

Стан виконання переважної більшості прогностичних показників соціально-економічного розвитку області та завдань, які були визначені Програмою соціально-економічного та культурного розвитку Одеської області на 2012 рік, свідчить про позитивні тенденції економічного розвитку та соціальної сфери.

За підсумками року серед регіонів України за результатами проведеної оцінки діяльності Ради міністрів АР Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій Одеська область посіла місце в першій десятці за наступними напрямками:

Інвестиційна діяльність – 6 місце (4 місце – без урахування м. Київ та м. Севастополь);

Споживчий ринок – 4 місце (3 місце);

Населення та ринок праці – 4 місце (2 місце);

Житлово-комунальне господарство – 7 місце (5 місце);

Освіта та охорона здоров'я – 7 місце (6 місце);

Захист прав дитини – 8 місце (9 місце).

Одеська область у цифрах за 2012 рік - це:

- ✓ 7,2% обсягу введеного в експлуатацію житла по країні (770,3 тис. кв. м)
- ✓ 5,0% обсягу освоєних капітальних інвестицій (13,2 млрд. грн.)
- ✓ 5,6% виконаних будівельних робіт (3,5 млрд. грн.)
- ✓ 2,2% промислового виробництва (24,7 млрд. реалізованої продукції)
- ✓ 8,4% загального обсягу реалізованих послуг (25,1 млрд. грн.)
- ✓ 6,2% обсягу обороту роздрібно торгівлі (50,1 млрд. грн.)
- ✓ 3,6% загального обсягу валової сільськогосподарської продукції (8,1 млрд. грн.)
- ✓ 9,9% обсягу приросту прямих іноземних інвестицій (409,0 млн. \$ США)
- ✓ 9% обсягів експорту послуг і 2,6% експорту товарів (1218 і 1785 млн. \$)

Протягом 2012 року *обсяги капітальних інвестицій* порівняно з відповідним періодом минулого року зросли на 53,5% - 1 місце серед регіонів України.

Обсяг прямих іноземних інвестицій з країн світу спрямованих до статутних фондів підприємств області збільшився на 33,5%.

Темпи зниження *обсягів промислового виробництва* уповільнились у 6 разів з 80,2% на початок року до 96,9%.

Оборот роздрібно торгівлі за 2012 рік зріс на 17,8% порівняно з 2011 роком.

Рівень зареєстрованого безробіття станом на 1 січня 2013 року *становив 1,25%*, що на 0,55 в. п. менше, ніж в цілому по Україні.

Протягом року в усіх сферах економічної діяльності *були утворені робочі місця для 52,7 тис. осіб*, що на 8,3% більше, ніж у 2011 році.

Середньомісячна номінальна заробітна плата одного середньооблікового штатного працівника за січень-грудень 2012 року становила *2700,0 грн.*, що на 13,1% більше ніж у 2011 році.

Протягом року залишалася стабільною цінова ситуація. За січень-грудень 2012 року в Одеській області зафіксовано зниження цін на 0,6%, в т. ч. по продуктах харчування - на 2,4%.

У соціальній та гуманітарній сферах:

З початку року утворено *46 прийомних сімей* до яких влаштовано 72 дитини-сироти позбавленої батьківського піклування, поповнено 22 прийомні сім'ї та 4 дитячі будинки 37 дітьми, усиновлено 244 дитини-сироти.

Створено 23 центри первинної медико-санітарної допомоги.

Понад 3,5 тис. медичних працівників закладів охорони здоров'я, які розташовані у сільській місцевості, отримували *щомісячну доплату у 200,0 грн.*

Майже *800,0 тис. дорослого населення* Одеської області *пройшли диспансеризацію* в рамках «Народного медогляду».

В рамках програми «Шкільний автобус» за рахунок коштів обласного та державного бюджетів *придбано 90 автобусів.*

У 2012 році *відкрито 109 груп (майже 2000 місць)* у дошкільних навчальних закладах різних типів та форм власності.

У рамках *ініціативи «Народний бюджет»* відкрито *4 нові загальноосвітні школи*, дитячо-юнацьку спортивну школу, ковзанку «Крижинка», *8 нових стадіонів.*

Водночас залишилась низка невирішених проблем, які в певній мірі впливають на стабілізаційні процеси та активізацію економічного розвитку.

Завдання та заходи, не в повній мірі виконані протягом 2012 року, знайшли своє відображення у Програмі соціально-економічного та культурного розвитку Одеської області на 2013 рік.

Динаміка основних показники соціально-економічного розвитку Одеської області за 2012 рік

(у порівнянні з відповідним періодом попереднього року)

Показники	Січень-грудень 2012 року, %		Січень-червень 2012 року,%		Довідково: за 2011 рік,%	
	Область	Україна	Область	Україна	Область	Україна
Надходження до Державного бюджету України	110,9	108,9	115,4	116,8	121,8	128,1
Доходи місцевих бюджетів (загальний і спеціальний фонди)	112,4	X	109,2	X	111,4	X
Промислове виробництво	96,9	98,2	89,4	100,4	83,6	107,6
Виробництво продукції сільського господарства в усіх категоріях господарств	80,9	95,5	118,5	107,4	107,7	117,5
в тому числі:- у сільгосп підприємствах	72,6	93,5	118,6	111,8	104,3	123,8
- у господарствах населення	88,5	97,6	118,4	104,4	110,2	112,3
Обсяги вантажних перевезень усіма видами транспорту-всього	95,6	95,1	97,6	95,8	109,7	107,4
в тому числі:- залізничний транспорт	95,3	97,5	98,3	99,8	113,3	108,2
- автомобільний	111,6	100,1	109,5	101,6	111,4	112,6
Обсяги пасажирських перевезень	95,0	97,6	101,9	95,9	111,9	101,9
Обсяги переробки вантажів у портах	99,9	99,4	98,6	100,1	104,9	104,7
Обсяги виконаних будівельних робіт	83,4	86,0	103,7	98,1	116,5	111,1
Капітальні інвестиції	153,5	108,3	164,7	129,1	82,1	118,9
Приріст прямих іноземних інвестицій до початку року	133,5	108,2	117,6	104,7	110,3	110,2
Обсяги введеного в експлуатацію житла	97,1	114,2	132,3	155,4	124,0	100,8
Оборот роздрібної торгівлі	117,8	115,9	117,4	116,0	115,3	114,7
Середньомісячна номінальна заробітна плата	113,1	114,9	115,4	116,9	116,7	117,6
Реальна заробітна плата	113,0	114,4	114,4	115,6	106,5	108,7
Заборгованість із виплати заробітної плати (до початку року)	80,5	91,4	98,0	98,4	74,8	80,2
Рівень зареєстрованого безробіття	1,25	1,8	0,85	1,6	1,12	1,8
Індекс споживчих цін:						
- до попереднього місяця	100,2	100,2	99,7	99,7	100,1	100,2
- до грудня попереднього року	99,4	99,8	99,4	100,1	105,4	104,6
Індекс споживчих цін на продукти харчування:						
- до попереднього місяця	100,2	100,1	99,3	99,3	100,2	100,1
- до грудня попереднього року	97,6	97,1	98,8	98,7	101,6	100,7
Індекс споживчих тарифів на житло, воду, електроенергію, газ та інші види:						
- до попереднього місяця	99,8	100,2	99,7	100,0	99,6	100,1
- до грудня попереднього року	97,0	100,7	96,6	100,5	111,9	111,0
Заборгованість населення за житлово-комунальні послуги (до початку року)	113,3	108,2	95,5	96,4	91,6	103,9
Рівень оплати населенням послуг житлово-комунальних послуг	97,3	96,6	102,5	101,4	102,8	97,8

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ ЕКОНОМІЧНОЇ І СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ РЕГІОНУ

1. Забезпечення умов для соціально-економічного зростання

1.1. Створення сприятливих умов для надходження інвестицій

З метою створення умов для активізації інвестиційної діяльності, спрямованої на модернізацію економіки та забезпечення сталого соціально-економічного розвитку Одеської області діють:

- інвестиційна стратегія Одеської області на 2011 - 2015 роки;
- стратегічний план підвищення конкурентоспроможності та економічного розвитку Придунайського економічного субрегіону на 2012–2022р.;
- програма залучення інвестицій в економіку Одеської області на 2011 – 2012 роки;

За січень-грудень 2012 року підприємствами та організаціями за рахунок усіх джерел фінансування *освоєно 13,2 млрд. грн. капітальних інвестицій*, з яких 99,0% становили інвестиції в матеріальні активи – 13,1 млрд. грн. Частка регіону у загальному обсязі залучених інвестицій складає 5,0%.

Обсяги капітальних інвестицій порівняно з відповідним періодом минулого року зросли *на 53,5%* – 1 місце серед регіонів України.

Основним джерелом капітальних інвестицій стали кредити банків та інші позики (*42,8% усіх освоєних коштів*) та власні кошти підприємств та організацій (*36,9%*), що обумовлено гострою потребою в оновленні активної частини основних фондів.

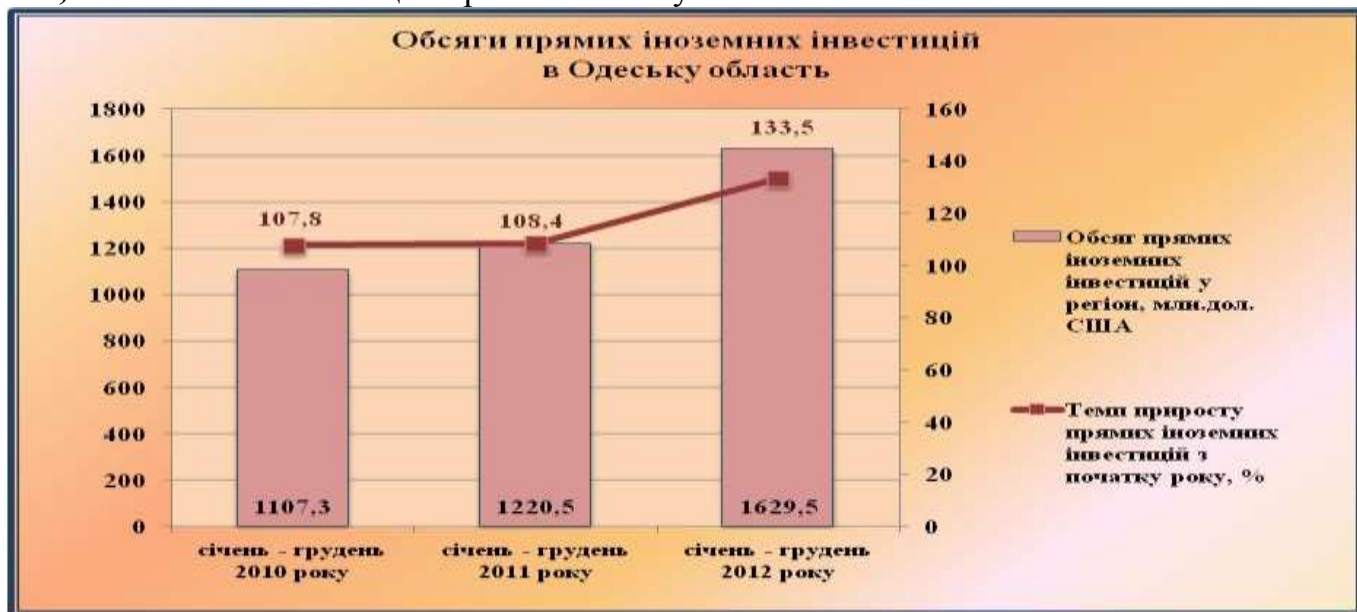
Найбільші обсяги капітальних інвестицій вкладені у галузі:

- промисловість – *5,2 млрд. грн., або 39,6% загального обсягу*;
- діяльність транспорту та зв'язку – *3,4 млрд. грн., або 25,5%*;
- будівництво – *2,3 млрд. грн., або 17,0%*.

Обсяг прямих іноземних інвестицій станом на 1 січня 2013 року (акціонерний капітал нерезидентів) з країн світу спрямованих до статутних фондів підприємств області становив *1629,5 млн. дол. США та збільшився на 33,5%* у порівнянні з початком 2012 року (*1220,5 млн. дол. США*), що дозволило області за цим показником посісти 5 місце серед інших регіонів.

Упродовж 2012 року в економіку області іноземними інвесторами **вкладено 409,0 млн. дол. США** акціонерного капіталу.

Обсяг прямих іноземних інвестицій (акціонерний капітал) на одну особу населення регіону становив **684,5 дол. США**.

Основний обсяг прямих іноземних інвестицій зосереджено на підприємствах промисловості (34,5%), транспорту та зв'язку (24,4%), що здійснюють операції з нерухомим майном, оренду, інжиніринг (14,5%), фінансової сфери (9,2%), торгівлі (7,0%), будівельної галузі (6,1%).

Серед країн світу лідерами прямого іноземного інвестування в економіку області були: Кіпр (40,1% від загального обсягу прямих інвестицій), далі йдуть Велика Британія (12,3%), Нідерланди (10,2%), Сінгапур (4,2%), США (4,0%), Швейцарія (3,3%).

Суттєве збільшення іноземного капіталу – **на 243,7 млн. дол. США спостерігалось у промисловості**, зокрема на підприємствах, які працювали в виробництві та розподіленні електроенергії, газу та води (на 159,2 млн. дол. США або в 4,1 раза), виробництві харчових продуктів (на 79,1 млн. дол. США або у 1,8 раза), машинобудуванні (на 8,4 млн. дол. США або на 17,8%), а також у сфері **транспорту та зв'язку** (на 135,6 млн. дол. США або на 51,9%), **фінансової діяльності** (на 14,1 млн. дол. США або на 10,3%), **будівництві** (на 5,6 млн. дол. США або на 6,0%).

Продовжилась реалізація програми «Програма євроінтеграції, міжрегіональних зв'язків та формування позитивного іміджу Одеської області на 2012-2013 роки».

Протягом 2012 року в м. Одеса було організовано низку заходів за участю іноземних представників.

В цілому станом на 1 січня 2013 року залучено понад 10 млн. євро міжнародної технічної допомоги, не рахуючи проектів, які зараз перебувають на стадії підписання грантових угод. На постійній основі ведеться активна співпраця з більш ніж 40 донорськими організаціями та програмами.

В 2012 році почалась реалізація цілої низки проектів у рамках Спільної операційної програми «Румунія-Україна-Республіка Молдова, 2007-2013», на загальну суму 2,8 млн. євро.

Міжнародне рейтингове агентство Fitch Ratings провівши експертний аналіз стану економіки області, присвоїло рейтинги Одеській області: довгострокові рейтинги в іноземній і національній валюті на рівні «В»; короткостроковий рейтинг в іноземній

валюти «В» і національний довгостроковий рейтинг «А (ukr)». Прогноз за довгостроковими рейтингами – «Стабільний». Рейтинги Fitch відображають диверсифіковану економіку Одеської області, гарні показники бюджету та відсутність ризику.

1.2. Виважена податково-бюджетна політика та фінансове забезпечення

Реалізація податково-бюджетної політики сприяла підвищенню ефективності використання бюджетних коштів, зміцненню ресурсної бази місцевих бюджетів та забезпечила зростання рівня платіжної дисципліни платників податків.

Станом на 01.01.2013 р. до **зведеного бюджету** області надійшло **24,4 млрд. грн.**, що на 11,2% або на 2,4 млн. грн. більше 2011 року.

До **державного бюджету** надійшло доходів у сумі 19404,2 млн. грн., порівняно з відповідним періодом минулого року надходження збільшились на 1900,1 млн. грн., або на 10,9%.

Доходи **місцевих бюджетів** надійшли у сумі 4959,9 млн. грн., план виконано на 105,4%, порівняно до минулого року надходження збільшились на 547,5 млн. грн., або на 12,4%.

Місцеві бюджети області складають близько 5% місцевих бюджетів України.

Ведеться систематична скоординована робота органів виконавчої влади та місцевого самоврядування по нарощуванню місцевих бюджетів, яка має два основних напрями:

- по заробітній платі, що забезпечує зростання надходжень податку з доходів фізичних осіб;

- відпрацювання земельних питань, які формують плату за землю.

В заданих напрямках спільно працюють фінансові, податкові та контролюючі органи, що дає позитивні результати по наповненню бюджету: додатково надійшло до місцевих бюджетів області **9,2 млн. грн. ПДФО та 45,7 млн. грн. – плати за землю.**

У 2012 році забезпечено **позитивний стан виконання місцевих бюджетів області:**

- з 517 бюджетів забезпечено виконання 442 бюджетів (85,5% всіх бюджетів), обсяг перевиконання становить 50,5 млн. грн.;

- по ПДФО надходження зросли на 8,3% або на 232,7 млн. грн.;

- по платі за землю надходження зросли на 13,2% або на 77,6 млн. грн.;

- по єдиному податку в місцеві бюджети розвитку області надійшло 296,1млн. грн., що складає 61,8% доходів бюджету розвитку.

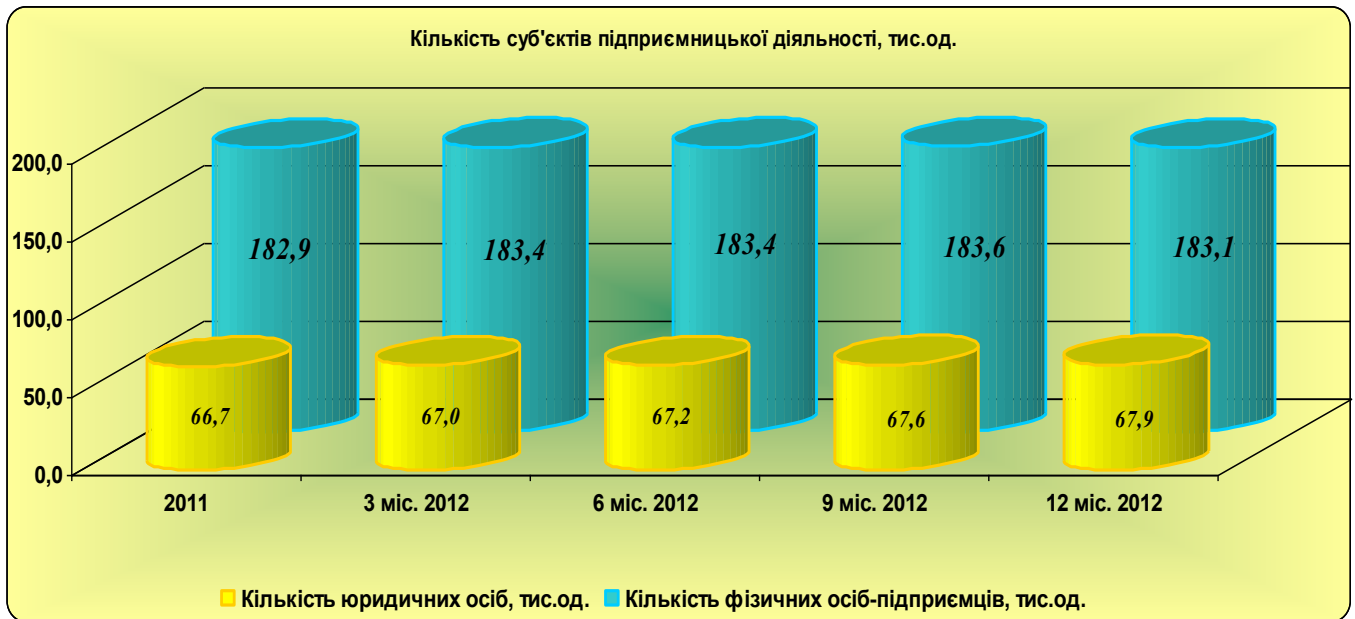
Загальна сума кредитів, наданих комерційними банками суб'єктам господарювання у 2012 році, становить 30968,0 млн. грн., що на 21,4% більше, ніж у 2011 році.

1.3. Регуляторна політика та розвиток підприємництва

У 2012 році основні зусилля влади спрямовані на удосконалення дозвільної системи у сфері господарської діяльності та реформування системи надання адміністративних послуг, усунення зайвих регуляторних бар'єрів на шляху розвитку підприємництва, розвитку механізмів фінансово – кредитної підтримки суб'єктів малого бізнесу.

З метою подальшої підтримки та розвитку малого підприємництва області рішенням обласної ради від 10.09.2010р. №1166-V зі змінами від 28.10.2011р. №263VI виконана Програма підтримки малого підприємництва в Одеській області на 2010-2012

роки. На реалізацію даної Програми з обласного бюджету у 2012 році фактично профінансовано 1880,3 тис. грн. та розподілено 1060,8 тис. грн.

З метою подальшої підтримки та розвитку малого підприємництва області рішенням обласної ради від 10.09.2010р. №1166-V зі змінами від 28.10.2011р. №263VI виконана Програма підтримки малого підприємництва в Одеській області на 2010-2012 роки. На реалізацію даної Програми з обласного бюджету у 2012 році фактично профінансовано 1880,3 тис. грн. та розподілено 1060,8 тис. грн.

Показники	січень-грудень 2012	грудень 2012	Довідково: листопад 2012	Довідково: грудень 2011
Юридичні особи				
Кількість <i>зареєстрованих</i> суб'єктів, од.	2 677	234	237	221
Кількість <i>ліквідованих</i> суб'єктів, од.	1 450	138	100	151
	+1227	+96	+137	+70
Кількість суб'єктів, що стоять <i>на обліку</i> , од.	67 892	67 892	67 796	66 665
Фізичні особи-підприємці				
Кількість <i>зареєстрованих</i> суб'єктів, од.	10 576	555	691	1 052
Кількість <i>ліквідованих</i> суб'єктів, од.	10 329	785	874	1 356
	+247	-230	-183	-304
Кількість суб'єктів, що стоять <i>на обліку</i> , од.	183 103	183 103	183 333	182 856

Протягом 2012 року в області зареєстровано 2677 суб'єктів підприємницької діяльності – юридичних осіб та 10576 фізичних осіб – підприємців. Станом на 01.01.2013 на обліку в органах державної реєстрації області знаходяться 67,9 тис. суб'єктів підприємницької діяльності – юридичних осіб та 183,1 тис. суб'єктів підприємницької діяльності – фізичних осіб.

Для забезпечення оприлюднення та доступу до нормативно-правових актів, які носять регуляторний характер, обласною державною адміністрацією розроблений та постійно оновлюється реєстр діючих регуляторних актів, прийнятих обласною державною адміністрацією, райдержадміністраціями та органами місцевого самоврядування. Зазначений реєстр розміщений на веб-сайті обласної державної

адміністрації у розділі «Регуляторна політика» та містить електронні тексти нормативно-правових актів, терміни здійснених заходів з відстеження результативності регуляторних актів та заплановані терміни наступних відстежень. Станом на 1 січня 2013 року реєстр містить 317 регуляторних актів, у т.ч: облдержадміністрації – 20, райдержадміністрацій – 74 та 223 – міськвиконкомів. Реєстр регуляторних актів Одеського міськвиконкому окремо розміщено на веб-сайті Одеського міськвиконкому (www.odessa.ua).

Протягом 2012 року облдержадміністрацією прийнято 2 регуляторних акта (1 – новий, 1 – скасовано діючий регуляторний акт), райдержадміністраціями прийнято 2 регуляторних акта (1 – новий, 1 – скасовано діючий регуляторний акт), міськвиконкомами – 48 (38 – нових, 9 – скасовано діючі регуляторні акти, 1 – внесено зміни).

Для спрощення процедури отримання дозволів, видача дозвільних документів здійснюється у 33 створених в кожному районі та місті дозвільних центрів. З початку року за одержанням документів дозвільного характеру до адміністраторів та представників місцевих дозвільних органів, в рамках дозвільних центрів, звернулось 58,6 тис. суб'єктів господарювання, які отримали 53,3 тис. різних документів дозвільного характеру. Адміністраторами та представниками дозвільних органів надано 80 тис. консультацій з приводу отримання документів дозвільного характеру.

В рамках виконання Програми продовжується реалізація проекту з надання фінансово-кредитної підтримки суб'єктів малого підприємництва з обласного бюджету.

Протягом 2012 року було проведено 3 конкурси серед суб'єктів малого підприємництва, за результатами яких 10 суб'єктів малого бізнесу отримали 1810,5 тис. грн. поворотної фінансової допомоги для реалізації бізнес-планів, також було розподілено 1060,8 тис. грн. між переможцями останнього конкурсу.

Реалізація даних заходів сприяла:

- збільшенню кількості юридичних осіб до 67,9 тис. одиниць (що на 1,3% більше прогнозованого);
- збільшенню кількості малих підприємств до 20 тис. одиниць (що на 16,3% більше прогнозованого);
- збільшенню кількості працюючих у сфері малого бізнесу до 345 тис. осіб (що на 1,5% більше від запланованого).

Частка надходжень від суб'єктів малого підприємництва до зведеного бюджету по Одеській області (без врахування митних платежів) становить 27,5%, частка малих підприємств у загальному виробництві продукції (робіт, послуг) – 24%.

З метою інформаційного забезпечення та вирішення нагальних проблем розвитку малого бізнесу в регіоні з початку року проведено 4 засідання робочої групи «Дерегуляція і розвиток підприємництва» регіонального комітету з економічних реформ, 5 засідань Регіональної ради підприємців в Одеській області.

З 19 квітня 2012 року на базі Єдиного дозвільного центру Одеської міської ради утворено та функціонує управління надання адміністративних послуг Одеської міської ради (Центр надання адміністративних послуг у м. Одеса).

Розпорядженням голови Одеської облдержадміністрації від 21.05.2012 №473/А-2012 «Про надання адміністративних послуг», зареєстрованим в Головному управлінні юстиції в Одеській області 29.05.2012 за №39/1119, встановлено, що надання адміністративних послуг Одеською обласною державною адміністрацією, структурними підрозділами Одеської обласної державної адміністрації здійснюється через управління надання адміністративних послуг Одеської міської ради.

Затверджено спільний перелік адміністративних послуг Одеської облдержадміністрації та Одеської міської ради, які надаються через управління надання адміністративних послуг Одеської міської ради.

Завершена робота із впровадження електронного документообігу при наданні адміністративних послуг у Центрі, суб'єктами адміністративних послуг розроблено і затверджено інформаційні та технологічні картки на адміністративні послуги.

З метою недопущення тиску на бізнес з боку контролюючих та правоохоронних органів обласною державною адміністрацією започатковано щомісячний моніторинг перевіркою роботи цих органів. За 2012 рік кількість перевірок суб'єктів господарювання зменшилась на 23,6 тис. або на 26,6% у порівнянні з минулим роком, у тому числі планових – на 16,6 тис. або на 32,9%.

1.4. Розвиток науково-технічної та інноваційної політики

Основні завдання у 2012 році щодо створення умов для активізації інноваційно-інвестиційної діяльності виробничого комплексу, забезпечення ринку конкурентоспроможними промисловими товарами та зростання надходжень до бюджету реалізовувались в рамках Програми розвитку промисловості Одеської області на 2011-2014 роки.

Серед пріоритетних напрямків – ефективне використання ресурсного потенціалу області, підтримка стабільного функціонування ключових бюджетоутворюючих підприємств, відновлення функціонування непрацюючих та збанкрутілих виробництв, створення нових форм інноваційно-інвестиційної активності - індустріальних (промислових) парків.

ПАТ «Одескабель» впроваджено нові види продукції: многопарний LAN кабель п'ятої категорії для внутрішньої та зовнішньої прокладки, електронагрівальні мати, нагрівальні двожильні кабелі з алюмінієвим екраном та жилою заземлення. Розпочато виробництво та реалізацію LAN-кабелів з жилами для віддаленого живлення відеокамер спостереження, в тому числі IP-камер.

Продукція ***ТОВ «Айсберг Лтд»*** отримала сертифікати відповідності директивам і нормам Європейського Союзу на весь модельний ряд холодильних вітрин, які дають право маркувати продукцію знаком СЕ та відкривають вихід на ринок Євросоюзу. Розпочато виробництво нового виду продукції – холодильних вітрин для реалізації квітів, вітрин на ногах, впроваджено нову систему відтавання. Впроваджено виробництво автономної холодильної вітрини Promo Cube для торговельних закладів, яка призначена для організації активного продажу продукцією в зонах насиченого руху покупців.

ТОВ «Телекомунікаційні технології» впроваджено виробництво мережевого медіаплеєру для цифрового телебачення AURA HD для IP телебачення.

З метою забезпечення потреб ринку високочастотного зв'язку та обробки ***ТОВ «Одеський завод «Нептун»*** освоєно виробництво шаф відбору напруги (ШВН).

Введено технологічну лінію фасування кави Іллічівським ***ТОВ «Укркава»*** розпочато виробництво кави Lacomba Classimo Instant у стіках (3 в 1), бляшаних та скляних банках, VIP-кави для готельно-ресторанних закладів, кави «private label» для торговельної мережі «Таврія-В» (ТМ «UNO»).

ПАТ «Єнні Фудз» розпочато виробництво нового інноваційного продукту – кави Black Camel Espresso.

Функціонує створений Інтернет-портал підприємств – «Каталог виробників промислової продукції Одеської області» з розміщенням інформації щодо

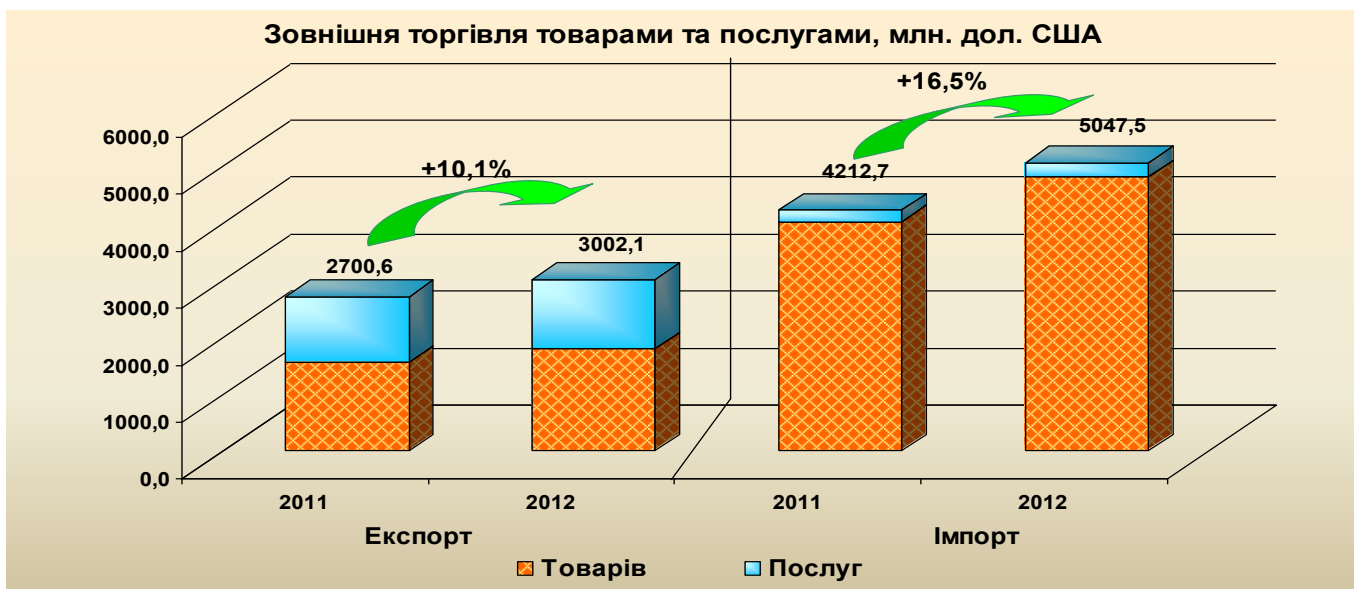
потенційних можливостей виробництва промислової продукції підприємствами області, проведення регіональних, всеукраїнських та міжнародних виставок-ярмарків, форумів та інших заходів.

1.5. Активізація зовнішньоекономічної діяльності

Зовнішньоекономічна діяльність має важливе значення для соціально-економічного розвитку регіону. Показники експортно-імпоротної діяльності залежать від обсягів вкладання іноземних інвестицій підприємницькими структурами в різні сфери господарювання. Стрімке нарощування обсягів та цільове спрямування інвестиційних ресурсів зарубіжних інвесторів в економіку області сприяє активізації зовнішньоекономічної діяльності.

У 2012 році пріоритетними напрямками зовнішньоекономічної діяльності області залишалися розвиток співробітництва з сусідніми державами, збагачення змісту підписаних міжрегіональних угод, реалізація спільних міжнародних проектів та програм.

У січні-грудні 2012 року обсяги експорту товарів та послуг становили **3002,1 млн. дол. США і збільшилися відносно відповідного періоду 2011 року на 11,2%**, імпорту – на 19,8% і склали 5047,5 млн. дол. Сальдо зовнішньої торгівлі негативне – 2045,4 млн. дол. США. При цьому, частка товарів в експорті становила 59,4%, послуг – 40,6%, в імпорті – 95,0% та 5,0% відповідно.

У 2012 році обсяги експорту та імпорту товарів становили 1784,6 млн. дол. США та 4793,3 млн. дол. США відповідно і зросли у порівнянні з 2011р. на 15,8% та на 19,4%. За темпом росту експорту товарів область посіла 9 місце серед регіонів України (за 2011 рік - було 27 місце).

Сальдо зовнішньої торгівлі товарами - від'ємне (-3008,7 млн. дол. США.) На формування негативного сальдо вплинули окремі товарні групи: машини, обладнання; електротехнічне обладнання, палива мінеральні, нафта і продукти її перегонки, текстильні матеріали та текстильні вироби, їстівні плоди та горіхи, взуття, засоби наземного транспорту, крім залізничного, полімерні матеріали, пластмаси та вироби з них, чорні метали та вироби з них, іграшки, риба і ракоподібні, меблі.

Зовнішньоторговельні операції товарами підприємства області здійснювали з партнерами із 157 країн світу.

Найбільші обсяги експортних поставок здійснювалися до Російської Федерації – 13,4% від загального обсягу експорту, Туреччини – 11,1%, Індії – 7,5%, Белізу – 5,5%, Польщі – 4,9%, США – 4,7%.

Основу товарної структури експорту області складали добрива – 332,1 млн. дол. США, продукти неорганічної хімії, жири і олії тваринного або рослинного походження, зернові культури, машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання, насіння і плоди олійних рослин, залишки і відходи харчової промисловості, чорні метали та вироби з них, алкогольні і безалкогольні напої та оцет, продукти переробки овочів.

У товарній структурі імпорتنих надходжень значними були обсяги машин, обладнання та механізмів; електротехнічного обладнання, палива мінерального, нафти і продуктів її перегонки, текстильних матеріалів та текстильних виробів, їстівних плодів та горіхів, взуття, недорогих металів та виробів з них, засобів наземного транспорту, крім залізничного, полімерних матеріалів, пластмас та виробів з них, жирів та олій тваринного та рослинного походження, іграшок.

Зовнішня торгівля послугами. За підсумками 2012 року Одеська область займала друге місце серед областей та міст країни за обсягом наданих послуг, поступаючись лише м. Київ, і п'яте – за обсягом отриманих послуг. Підприємства регіону здійснювали операції на ринку послуг з партнерами 184 країн світу. Обсяг експорту послуг становив **1217,5 млн. дол. США і збільшився на 4,8%** проти 2011 року, імпорту – відповідно **254,1 млн. дол. США і на 26,9%**. Сальдо – позитивне в розмірі 963,4 млн. дол. США.

У структурі послуг провідне місце традиційно займали послуги транспорту та зв'язку, обсяг яких збільшився відносно 2011 році в експорті – на 3,9%, імпорті – на 18,1%.

У 2012 році продовжувалась реалізація заходів регіональних програм – «Програма залучення інвестицій в економіку Одеської області на 2011-2012 роки», «Програма євроінтеграції, міжрегіональних зв'язків та формування позитивного іміджу Одеської області на 2012-2013 роки».

В рамках реалізації «Програми освоєння зовнішніх ринків виноробними підприємствами Одеської області на 2011-2013 роки» було підготовлено каталог виноробних підприємств Одеського регіону та каталог експортерів Одеського регіону.

1.6. Розвиток земельних відносин та землепорядкування територій

У 2012 році в рамках реалізації заходів Регіональної програми розвитку земельних відносин та охорони земель на 2011-2013 роки проведено роботи з інвентаризації земель в межах та за межами населених пунктів за рахунок коштів, які надходять у порядку відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва.

Заходами зазначеної Програми проведено інвентаризацію земель на території Біляївського, Ізмаїльського, Кілійського, Комінтернівського Овідіопольського, Ренійського, Татарбунарського районів в межах та за межами населених пунктів, а також Іллічівської міської ради. Проведена інвентаризація земель стане основою для проведення грошової оцінки та ведення державного земельного кадастру.

Виконання передбачених Програмою заходів і завдань надасть змогу:

- за результатами проведеної нормативної грошової оцінки - збільшити надходження від плати за землю та підтримати місцеві бюджети;

- за результатами проведеної інвентаризації - створити інформаційну базу для ведення державного земельного кадастру, регулювання земельних відносин, раціонального використання та охорони земельних ресурсів, оподаткування;

- при розмежуванні земель – сформувати комунальну форму власності на землю, забезпечити рівність права власності на землю територіальних громад та держави, що сприятиме раціональному використанню наявних земельних ресурсів, надходженню додаткових коштів до державного та місцевих бюджетів.

По області затверджено проекти землеустрою щодо розмежування земель державної та комунальної власності в межах населених пунктів та прийняті відповідні розпорядження районних державних адміністрацій про передачу земель у комунальну власність по 479 сільським, селищним, міським радам, що становить 97,8% від загальної кількості рад області.

На засіданнях обласних комісій, щодо розмежування земель державної та комунальної власності по всіх 26 районах області були розглянуті та погоджені переліки земельних ділянок, які залишаються у державній власності, та тих, які передаються до земель комунальної власності за межами населених пунктів. Прийняті відповідні рішення Одеської обласної ради про погодження матеріалів з розмежування земель державної та комунальної власності за межами населених пунктів та по 24 районах прийнято розпорядження Одеської обласної державної адміністрації про затвердження проекту землеустрою щодо формування земель комунальної власності територіальних громад за межами населених пунктів на території районів Одеської області.

Все це дає можливість зберегти та використовувати землю як складову частину природного ресурсу та територіального базису, перетворити основне національне багатство в самостійний фактор зростання економіки, а також сприятиме залученню інвестицій у розвиток економіки області та держави.

1.7. Регіональний споживчий ринок товарів та послуг

Важливою складовою споживчого ринку як інструменту збалансованого розвитку виробництва, розподілу, обміну та споживання є сфера торгівлі та послуг. Саме вона відіграє значну роль у забезпеченні задоволення потреб населення у високоякісних товарах та послугах.

Оборот роздрібної торгівлі за 2012 рік становив 50 130,7 млн. грн., що складає 117,8 відсотка у порівнянні з попереднім роком. Виконання показника відповідно до Програми становить 107,3%. Питома вага в загальному обороті роздрібної торгівлі країни за минулий рік становить 6,2%. Абсолютний приріст обсягу обороту роздрібної торгівлі у розрахунку на одиницю населення становить 3 056,3 грн.

Обсяг роздрібного товарообороту підприємств, які здійснюють діяльність з роздрібної торгівлі та ресторанного господарства, за січень-грудень 2012 року становив 26 496,8 млн. грн. У порівнянні з відповідним періодом 2011 року обсяг роздрібного товарообороту збільшився на 18,6% у фактичних цінах та на 14,0% у порівнянних цінах.

У поточному році у м. Одесі розпочали свою діяльність:

- супермаркет «Сільпо» (торговельна площа – близько 6,0 тис. кв. м.);
- магазин «Ненажера» ТОВ «Екстра» (торговельна площа - майже 400 кв. м.);
- супермаркет «Таврія-В» (загальна площа – 2700 кв.м.);
- магазин побутової техніки та електроніки «Comfy»;
- торговельний центр «Мій дім» (торгівельна площа – 3000 кв. м.);
- супермаркет «Два Кроки» ТОВ «Альфа 641» (площа - близько 750 кв. м.);
- ТРЦ «Сіті Центр» (загальна площа – 70,0 тис. кв. м.);
- ТЦ «Суворовський» мережі, ТОВ «Таврія-В» (площею 22 000 кв.м.);
- ТЦ «Метро Кеш енд Керрі» (торговельною площею 6000 кв. м.)
- супермаркет ТМ «Копійка» (торговельною площею близько – 1400 кв. м.).

У 2012 році найбільші підприємства мережевої торгівлі ТОВ «Таврія-В», ТД «Копійка», ТМ «Віртус» активно відкривали торговельні центри не лише у м. Одеса, а й у містах та районах області.

В мережі роздрібної торгівлі області протягом 2012 року відкрито майже 400 об'єктів, у сфері побутового обслуговування відкрито майже 100 об'єктів, а у сфері ресторанного господарства розпочали діяльність понад 40 об'єктів, створено майже 2600 робочих місць.

З метою забезпечення мешканців області товарами належної якості, забезпечення стабільної керованої цінової ситуації в регіоні, підтримки регіональних товаровиробників, легалізації робочих місць та підвищення рівня заробітної плати на підприємствах області, обласною державною адміністрацією підписаний тристоронній Меморандум між регіональним товаровиробниками і підприємствами мережевої торгівлі та Угоди про співпрацю з найбільшими торговельними підприємствами. У 2012 році до Меморандуму приєдналися торговельні мережі «Віртус» та «Фуршет». На даний час вимоги, зазначені у документі, виконуються всіма учасниками.

2. Основа соціально-економічного зростання – розбудова виробництва та інфраструктури

2.1. Забезпечення ефективного функціонування промислового виробництва

У 2012 році робота зосереджувалась на максимальному сприянні розвитку підприємств промисловості, створенні умов для активізації інноваційно-інвестиційної діяльності, забезпечення ринку конкурентоспроможними промисловими товарами за рахунок:

- **реалізації заходів Програми розвитку промисловості Одеської області на 2011-2014 роки;**

- **запровадження механізму проведення робочих виїзних нарад в районах та містах області** під головуванням першого заступника голови облдержадміністрації, щодо розгляду стану, проблемних питань та перспектив розвитку промисловості у 2012 році, **робочої наради з проблемних питань роботи галузей промисловості міста Одеси** та забезпечення їх стабільного розвитку. За підсумками нарад надано відповідні доручення щодо вирішення проблемних питань на підприємствах промисловості земельними, податковими, екологічними та службами інших структур;

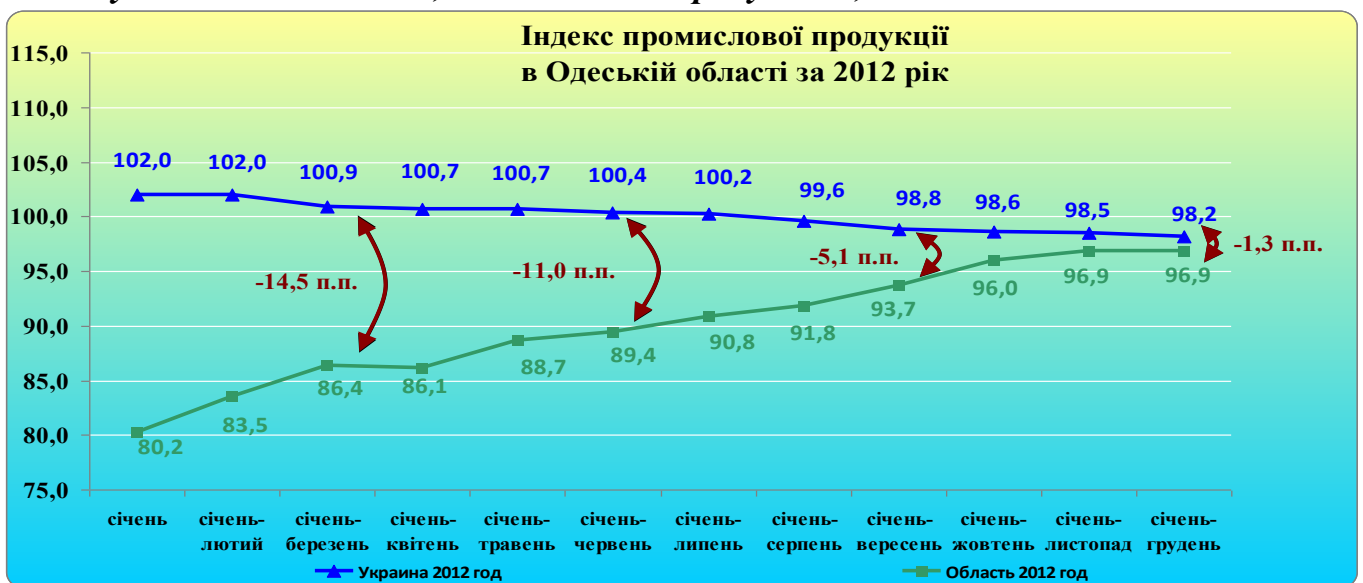
- сприяння поточній операційній діяльності, реалізації програм розвитку **промислових підприємств, що мають стратегічне значення та формують економічний потенціал області** структурними підрозділами облдержадміністрації (перелік підприємств затверджено розпорядженням голови облдержадміністрації від 14.10.2011р. №938/А-2011 та у 2012 році розширено до 28 підприємств). Розпорядженням від 14.09.2012 №989/А-2012 підвищено критерії для входження підприємств до переліку стратегічних: щомісячний обсяг реалізованої продукції збільшено з 1,0 млн. грн. до 1,5 млн. грн., середня заробітна плата – не менше ніж 2,2 мінімальні заробітні плати в Україні.

- **поліпшення підприємницького клімату шляхом зменшення кількості перевірок органами державного нагляду (контролю) у 2012 році.** Постійно проводяться робочі наради за участю керівників органів державного нагляду (контролю) і провідних бюджетоутворюючих підприємств області та здійснюється постійний аналіз кількості планових та позапланових перевірок підприємств промислового комплексу органами державного нагляду (контролю).;

- **проведено презентацію модельного ряду автобусів «ЗАЗ»** виробництва ГРП Іллічівський ЗАА ПАТ «ЗАЗ»;

- проведено презентацію продуктів філії АТ «Укрексімбанк» у м.Одеса щодо **забезпечення промислового комплексу області доступними кредитними ресурсами** (прийняли участь близько 35 підприємств промисловості).

За січень-грудень 2012 року темпи зниження обсягів промислового виробництва значно **уповільнились** – з 80,2% на початок року до 96,9%.

Перевищено програмний показник в цілому по промисловості на 1,9 в.п., в тому числі на підприємствах з виробництва готових металевих виробів – на 11,7 в.п., хімічної та нафтохімічної промисловості – на 5,4 в.п., легкої промисловості – на 2,7 в.п., машинобудування – на 0,9 в.п.

Обсяг реалізованої продукції за січень-грудень 2012 року збільшився на 1,5% до 24,7 млрд. грн, з них 75,7% (18,7 млрд. грн.) реалізовано підприємствами переробної промисловості. Найбільша частка продукції реалізована підприємствами з виробництва харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів (30,0%), хімічної та нафтохімічної промисловості (23,7%), машинобудування (11,8%), металургійного виробництва та виробництва готових металевих виробів (5,0%).

У 2012 році у порівнянні з 2011 роком **обсяги виробництва на підприємствах машинобудування зросли на 3,9%** (за програмою - перевищення на 0,9 в.п.).

Приріст забезпечено за рахунок збільшення обсягів виробництва машин та устаткування (на 3,6%), електричного, електронного та оптичного устаткування (на 14,6%).

У **виробництві машин та устаткування** збільшили обсяги виробництва: гідравлічних насосів, гідроциліндрів, розподілювачів ПрАТ «Будгідравліка»; машин та устаткування для перероблення сільгосппродуктів Ізмаїльське ТОВ «Механозбиральний універсальний завод», Іллічівське ТОВ «Харчопромавтоматика»; холодильних вітрин, промислового холодильного і морозильного устаткування (*розпочато виробництво холодильних вітрин для реалізації квітів, енергозберігаючих вітрини та вітрин на ногах, розроблено нову систему відтавання*) ТОВ «Айсберг Лтд»; автомобільних домкратів ТОВ «Автодеталь».

У **виробництві електричного, електронного та оптичного устаткування** зросли обсяги виробництва: апаратури для радіо, телебачення та зв'язку (*впроваджено виробництво мережевого медіаплейєру для цифрового телебачення*) ТОВ «Телекомунікаційні технології», радіочастотного кабелю, LAN-кабелів, (*розпочато виробництво нових нагрівальних кабелів та електронагрівальних матів*) ПАТ «Одескабель»; електричних пристроїв керування ТОВ «Південна електротехнічна компанія»; шприців, голок, катетерів, устаткування для переливання крові ПАТ «Гемопласт».

У **виробництві транспортних засобів та устаткування** обсяги зменшились на 13,1% через скорочення поставок машинокомплектів на ГРП «Іллічівський ПАТ «ЗАЗ».

В рамках реалізації Державної програми «Шкільний автобус» ГРП «Іллічівський ПАТ «ЗАЗ» виготовлено 49 шкільних автобусів за кошти обласного бюджету.

Збільшили обсяги виробництва: причепів, напівпричепів (*на щорічній виставці «Автозаправний комплекс 2012» у місті Київ представило першу автоцистерну українського виробництва для транспортування зрідженого газу*) ТОВ «Еверласт»; судноремонту та контейнерів ТОВ «Іллічівський судноремонтний завод»; з ремонту авіадвигунів ДП «Одеський авіаційний завод».

Обсяги виробництва готових металевих виробів скоротились на 8,3% (за програмою – перевищення на 11,7 в. п.).

На показники галузі мало вплив зменшення обсягів виробництва на ПрАТ «ВО «Стальканат-Силур» завод «Стальканат» внаслідок зростання ринкових цін на металеву сировину, зниження ділової активності підприємств-споживачів продукції; припинення виробничої діяльності ТОВ «Панком-Юн» через відсутність ринків збуту.

У **хімічній та нафтохімічній промисловості** скорочення обсягів виробництва за підсумками 2012 року становило 9,6%, за Програмою – перевищення на 5,4 в. п.

На показники галузі мало вплив зменшення обсягів виробництва аміаку та карбаміду на ПАТ «Одеський припортовий завод» через зростання ціни природного

газу та припинення роботи протягом січня-травня звітного року 1 агрегату з виробництва аміаку.

Розпочато будівництво нового лабораторно-виробничого комплексу ТДВ «Інтерхім» з виробництва лікарських форм та субстанцій потужністю 3000 кг/на рік, обсяг інвестицій – 350 млн. грн.

У 2012 році до відповідного періоду минулого року обсяги виробництва в **легкій промисловості** зменшились на 5,3%, за Програмою – перевищення на 2,7 в.п.

Введено I чергу швейної фабрики ПП «Інтекст» ТМ «Nui very» з виробництва жіночого та дитячого верхнього одягу. Створено 120 нових робочих місць. Підприємство – єдине в регіоні здійснює пошив шкільної форми.

Активно розвивається єдине в області підприємство з виробництва домашнього та літнього взуття ТОВ «Белста». Передбачається запуск виробництва дорожнього взуття, у 2013 році заплановано будівництво нової ділянки з метою розширення асортименту продукції, яка користується підвищеним попитом.

Харчова промисловість. У 2012 році зменшення обсягів виробництва харчових продуктів, напоїв становить 2,5%, за Програмою – недовиконання на 2,5 в. п. Вплив на скорочення виробництва мало:

- зменшення попиту на продукцію з боку російських замовників ТОВ «Дельта Вілмар СНД»;

- зменшення виробництва виноградного вина підприємствами області внаслідок зниження попиту на продукцію та високу конкуренцію з боку іноземних виробників, (скоротили виробництво виноградного вина ТОВ ПТК «Шабо», ПрАТ «Одесавинпром», Овідіопольське ТОВ НВП «Нива», ТОВ «Агро-Дар»);

- зменшення виробництва молочної продукції ТОВ «Агроком», ТОВ «Арцизький молзавод», призупинення виробництва Березівським молокозаводом.

Позитивні зрушення в галузі:

- **відновлено виробничу діяльність** ТОВ «Заплавський цукровий завод», створено 656 нових робочих місць, вироблено більше 18,5 тис. тонн цукру;

- введено в експлуатацію II чергу комплексу перевантаження та переробки тропічних олій ТОВ «Дельта-Вілмар СНД» виробничою потужністю 108 тис. тонн гідрогенізованої олії, 72 тис. тонн переетерифікованої олії, здійснюється підготовка до введення в експлуатацію III черги комплексу;

- розпочато будівництво I черги олійноекстракційного заводу з переробки соняшнику у с. Візирка Комінтернівського району потужністю 1700 тонн насіння, сої – 1200 тонн та ріпаку – 1400 тонн на добу;

- Введено технологічну лінію фасування кави Іллічівським ТОВ «Укркава», розпочато виробництво кави у стіках (3 в 1), бляшаних та скляних банках, VIP-кави для готельно-ресторанних закладів, кави «private label» для торговельної мережі «Таврія-В» (ТМ «UNO»).

У 2012 році до 2011 року обсяги виробництва **іншої неметалевої мінеральної продукції** зменшились на 3,7% за Програмою – невиконання на 3,7 в. п. На скорочення вплинуло зниження обсягів замовлень на продукцію Іллічівського ТОВ «Хай Рейз Констракшнз», ПАТ «Іллічівський ЗЗБК»; припинення виробничої діяльності Білгород-Дністровського ВАТ «Цегельний завод», виробництво цегли ТОВ «Будкераміка».

2.2. Підвищення конкурентоспроможності агропромислового комплексу

Підвищення ефективності функціонування агропромислового комплексу є запорукою всебічного та послідовного економічного і соціального розвитку регіону.

Обсяги виробництва валової продукції сільського господарства за 2012 рік становили 8,1 млрд. грн. (що на 0,7% більше від прогнозу), у тому числі рослинництва – 5,9 млн. грн. (на 3,8% менше від прогнозу), тваринництва – 2,2 млн. грн. (на 14,8% більше від прогнозу). За статистичними даними у 2012 році темп росту валової продукції сільського господарства становив 80,9%, у тому в сільськогосподарських підприємствах – 72,6%, в господарствах населення – 88,5%.

Питома вага регіону в загальному обсязі валової продукції сільського господарства становила 3,6%.

Розвиток аграрного сектору протягом 2012 року здійснювався шляхом виконання заходів програм «Зерно Одещини 2011-2015» та «Тваринництво Одещини 2011-2015».

Обсяг виробництва продукції рослинництва в порівнянні з відповідним періодом минулого року зменшився на 25,1%, у тому числі в сільськогосподарських підприємствах – на 28,9%, в господарствах населення – 20,0%.

Формування урожаю у 2012 році відбувалось при несприятливих погодних умовах: посуха восени, безсніжна, холодна зима, засушливі, спекотні весна і літо, тому відбулося зменшення виробництва деяких основних видів сільськогосподарської продукції.

Обсяги виробництва зернових культур у 2012 році становили 1881,0 тис.т (у вазі після доробки), що дорівнює 100% до прогнозу (на 58,9% менше рівня 2011р.);

- сояшнику – 480,5 тис.т, що на 9,1% більше від прогнозу;
- овочів – 472,8 тис.т, що на 12,4% більше від прогнозу;
- винограду – 212,3 тис.т, що на 4,7% більше прогнозу;
- ріпаку – 34,9 тис.т, що на 3,6% менше прогнозу;
- плодів та ягід – 81,2 тис.т, що на 7,7% менше прогнозу (що зумовлено зменшенням урожайності з 97,4 ц на 95,1ц).

Під майбутній урожай посіяно 788,2 тис. га озимих на зерно, у тому числі 502,7 тис. га пшениці, 283,9 тис. га ячменю та 1,6 тис. га жита. Крім того, посіяно 114,8 тис. га озимого ріпаку та 4 тис. га озимих на зелений корм.

Тваринництво. За січень - грудень 2012 року обсяги виробництва продукції тваринництва в порівнянні з відповідним періодом минулого року в усіх категоріях господарств збільшились на 2,4%, у тому числі в сільськогосподарських підприємствах – зменшились на 7,0%, в господарствах населення – збільшились на 4,0%.

Виробництво основних видів продукції тваринництва

В усіх категоріях господарств	2012 року	2011 року	Відхилення, %
<i>М'ясо худоби та птиці (тис. тонн)</i>	69,6	70,7	-1,5
<i>Молоко (тис. тонн)</i>	397,3	397,3	на рівні
<i>Яєць (млн. шт.)</i>	352,1	397,1	-11,3

Для подальшого розвитку галузі тваринництва, визначено стратегічний напрямок на відновлення великотоварних молочних ферм і комплексів з виробництва тваринницької продукції та збереження і нарощування поголів'я корів молочного напрямку продуктивності.

Протягом 2012 року було продовжено реалізацію інвестиційних проектів:

- виведення на проектну потужність свинокомплексу на 24 тис. гол. свиней ТОВ «Агропрайм Холдинг» у Болградському районі;
- продовження реконструкції молочно-товарної ферми на 600 гол. корів СТОВ «Агрофірми «Петродолинське»» в Овідіопольському районі;
- продовження реконструкції свинокомплексу на 24 тис. гол. в Арцизькому районі;
- продовження будівництва свинокомплексу на 24 тис. гол. ТОВ «Агрофірма «Владівське подвір'я» в Іванівському районі;
- продовження будівництва свинокомплексу ТОВ «Тарутинська аграрна компанія» на 27 тис. гол. у Тарутинському районі;
- продовження будівництва свинокомплексу на 12 тис. гол. ПП «Агро-Діс» в Ананіївському районі;
- створено сільськогосподарський обслуговуючий кооператив «Добро» у Балтському районі.

Загалом під реалізацію зазначених проектів у 2012-2015рр. в галузь буде залучено більше 530 млн. грн.

З метою підвищення економічної зацікавленості сільгосптоваровиробників молока, забезпечення стабільної цінової ситуації, стимулювання підвищення якості молочної сировини, які надходять на переробні підприємства та створення рівних і прозорих умов конкуренції обласною державною адміністрацією видано розпорядження голови обласної державної адміністрації від 05.04.2012 №319/А-2012 «Про врегулювання ситуації на ринку молока».

Станом на 1 січня 2013 року в області створено **44 обслуговуючих кооперативи** із них 4 кооперативи молочарського напрямку (у Кодимському, Любашівському та Саратському районах). Заготівлю сільськогосподарської продукції здійснюють 221 заготівельний пункт, з них 159 – по заготівлі молока, 6 – м'яса, 56 – плодоовочевої та іншої продукції. Крім цього працюють 47 оптово-плодоовочевих ринки. Продовжується будівництво оптового ринку сільськогосподарської продукції на території Біляївського району.

2.3. Розвиток транспортного потенціалу області, зв'язку та інформаційних технологій

Розвиток транспорту та зв'язку у 2012 році спрямовано на реалізацію державних і регіональних програм та задоволення потреб населення у сучасних послугах.

Важливою складовою транспортної системи регіону є автомобільні дороги. У 2012 році за рахунок усіх джерел фінансування виконано дорожніх робіт в обсязі 162,4 млн. грн. З нового будівництва та реконструкції – виконані роботи по відведенню земельної ділянки під будівництво автомобільної дороги місцевого значення «Обхід м. Рені», км 0+000-км 5+600.

З капітального ремонту за 2012 рік виконано робіт на суму 12,2 млн. грн. Виконані проектно-вишукувальні роботи з капітального ремонту мосту на автомобільній дорозі Одеса-Рені (на Бухарест), км 52+789 та Київ-Одеса пішохідний перехід на км 298+879; км 444+500 Одеської області..

Фактично виконаний річний обсяг робіт з поточного ремонту за рахунок усіх джерел фінансування складає 37,0 млн. грн., що в 1,6 раза менше, ніж обсяг фінансування 2011 року. В тому числі за рахунок коштів державного бюджету виконано – 26,0 млн. грн., коштів місцевого бюджету – 10,2 млн. грн.

По дорогах державного значення за рахунок державного бюджету введено в експлуатацію 8,43 км. По дорогах місцевого значення за рахунок місцевого бюджету введено 3,509 км. Всього на дорогах загального користування державного та місцевого значення поточним середнім ремонтом введено в експлуатацію та відкрито рух на 35,704 км.

За 2012 рік виконано робіт з експлуатаційного утримання автомобільних доріг всього на суму 113,2 млн. грн., що на 20% більше від обсягу фінансування 2011 року, в тому числі по дорогах державного значення – 52,6 млн. грн., по дорогах місцевого значення – 60,6 млн. грн.

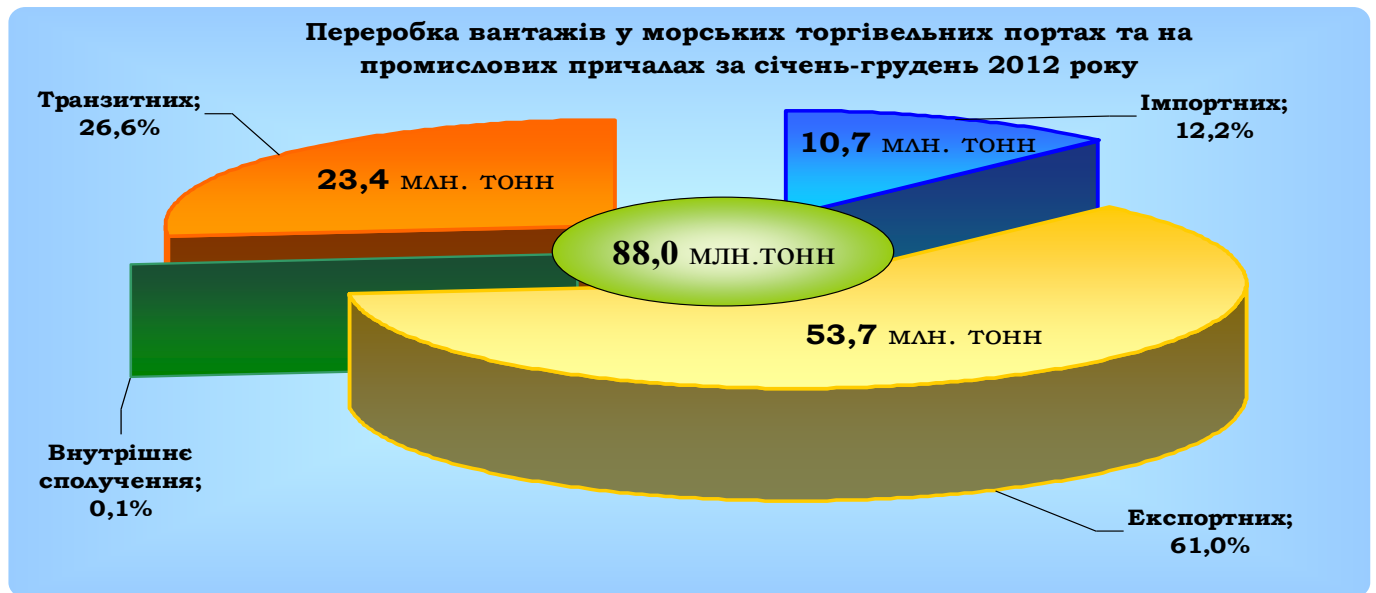
Протягом 2012 року *підприємствами транспорту* перевезено 37,4 млн. тонн вантажів, що на 4,4% менше, ніж у попередньому році. Вантажооборот зменшився на 0,4% і склав 67,3 млрд. ткм. Вантажооборот автомобільного транспорту збільшився на 11,6%, водного та залізничного зменшився – на 25,4% та 4,7% відповідно.

Одеською залізницею у 2012 році відправлено 29,7 млн. тонн вантажів, що на 4,7% менше попереднього року. Значне зменшення у відправленні основних номенклатурних груп вантажів зафіксовано за рудою залізною та марганцевою на 40,2%, бруктом чорних металів – на 18,9%, хімічними і мінеральними добривами – на 17,8%, чорними металами – на 16,1%, будівельними матеріалами – на 8,6%, нафтою та нафтопродуктами – на 8,0%. Збільшилось відправлення зерна і продуктів перемолу на 18,3%, кам'яного вугілля – на 3,7%, цементу – на 0,5%, лісових вантажів – залишилось на рівні попереднього року.

Підприємствами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень, виконаних фізичними особами-підприємцями) у 2012 році доставлено вантажоодержувачам 5,4 млн. тонн вантажів та виконано 1,6 млрд. ткм вантажообороту, що відповідно на 11,6% та на 26,7% більше, ніж у попередньому році.

Вітчизняний торговельний флот зменшив перевезення вантажів на 25,4%, зокрема у закордонному плаванні – на 26,0%; у цілому замовникам доставлено 2,3 млн. тонн вантажів.

Переробка контейнерів у портах області у грудні до листопада 2012 року збільшилась на 5,2%, з початку року зменшилась на 4,3%. У 2012 році перероблено всього контейнерів 725,8 тис. TEU, з них 63,8% - Одеським МТП, 30,3% - Іллічівським МТП, 4,2% - ТІС контейнерний термінал.

Обсяг переробки вантажів у торговельних, рібному портах та на промислових причалах становив 88,0 млн. тонн і в цілому зменшився на 0,1%, у т.ч. переробка вантажів внутрішнього сполучення зменшилась на 30,3% і становила 0,1 млн. тонн, транзитних вантажів - на 23,0% (23,4 млн. тонн), імпортних – на 13,9% (10,7 млн. тонн). Водночас, переробка експортних вантажів збільшилась на 19,4% (53,7 млн. тонн).

Обсяг вантажопереробки в морських торговельних портах Одеської області за 2012 рік

Підприємство	Перероблено вантажів, млн.. тонн	До січня-грудня 2011 року, %
Обсяг переробки вантажів у морських торговельних портах всього,	88,0	99,9
Одеський морський торговельний порт	24,5	95,7
Іллічівський морський торговельний порт	14,5	107,3
Морський торговельний порт "Южний"	22,7	100,4
Ренійський морський торговельний порт	1,1	66,3
Ізмаїльський морський торговельний порт	2,9	58,7
Білгород-Дністровський морський торговельний порт	0,9	73,9

За 2012 рік обсяг вантажопереробки **ДП «Одеський морський торговельний порт»** становив 24,5 млн. тонн, що на 1,1 млн. тонн менше, ніж у січні-грудні 2011 року. Зокрема, наливних вантажів було перевантажено на 3,6 млн. тонн менше показників аналогічного періоду 2011 року за рахунок нафти, нафтопродуктів, зрідженого газу, технічних масел; проте сухих вантажів – на 2,2 млн. тонн більше показників січня-грудня 2011 року за рахунок збільшення перевалки зерна, металопродукції, контейнерів та інших вантажів. У 2012 році в Одеському порту перевантаження вантажів у контейнерах збільшено на 7,5 тис. TEU з 455,6 тис. TEU до 463,1 тис. TEU, у тоннажі збільшено: з 5,25 млн. тонн до 5,33 млн. тонн (+73,7 тис. тонн).

За підсумками 2012 року вантажопереробка **ДП «Іллічівський морський торговельний порт»** склала 14,5 млн. тонн, що на 983,5 тис. тонн, більше показника

вантажообігу аналогічного періоду минулого року. Вантажопереробка наливних вантажів за 2012 рік склала 1,7 млн. тонн, що на 374,3 тис. тонн перевищує показник минулого року. Це обумовлено зберіганням провідного вантажопотоку олії наливом, який забезпечив суттєве збільшення підсумків 2012 року на 435,1 тис. тонн.

Вантажообіг ДП «Морський торговельний порт «Южний» склав 22,7 млн. тонн, що у порівнянні з аналогічним періодом 2011 року більше на 80,9 тис. тонн або на 0,4%. По структурі перевантажених вантажів в січні-грудні 2012 року у порівнянні з аналогічним періодом минулого року відбулись певні зміни, а саме – зменшення транзитного вантажопотоку на 1,8 млн. тонн та збільшення експортних вантажів на 1,95 млн. тонн.

За 12 місяців 2012 року ДП «Ізмайльський морський торговельний порт» перероблено 2907,2 тис. тонн вантажів, що на 41,3% менше, у порівнянні із аналогічним періодом минулого року. Загальне зменшення вантажопереробки відбулося за рахунок зменшення переробки експортної руди (на 57,1%). Однією з причин падіння вантажопереробки стало закриття навігації на всіх ділянках р. Дунай майже на 1,5 місяці у зв'язку з льодовою обстановкою. Через льодові обставини порт не мав змоги переробити близько 400 тис. тонн.

За 12 місяців 2012 року ДП «Ренійський морський торговельний порт» перевантажив 1,1 млн. тонн вантажів, що на 33,6% менше аналогічного періоду минулого року. Значне падіння вантажопереробки відбулось з причини тривалого закриття навігації на р. Дунай у зв'язку із льодовою ситуацією на початку року.

У 2012 році послугами всіх видів пасажирського транспорту скористалися 334,8 млн. пасажирів та виконано пасажирську роботу в обсязі 12,0 млрд. пас. км, що на 5,0% менше, ніж у попередньому році. Послугами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень, виконаних фізичними особами-підприємцями) у січні-грудні 2012 року скористалися 185,2 млн. пасажирів, що на 6,7% менше, ніж у попередньому році. Перевезення авіаційним транспортом зросли на 19,3%. На водному, залізничному та електротранспорті відбулось падіння обсягів пасажирських перевезень на 28,4%, на 2,1% та на 2,9% відповідно.

Підприємствами зв'язку за січень-грудень 2012 року надано послуг пошти та зв'язку на суму 2750,7 млн. грн., у т.ч. обсяг реалізації послуг населенню склав 1991,3 млн. грн., що становило 72,4% загального обсягу. Найбільша частина доходів у структурі послуг зв'язку надійшла від мобільного – 46,0%, комп'ютерного зв'язку – 19,1%, телефонного міського – 18,2% та телефонного міжміського – 7,1%. Обсяги наданих послуг пошти та зв'язку в цілому у порівнянні з січнем-груднем 2011 року збільшилися на 3,6%, зокрема, від кабельного телебачення – на 35,2%, комп'ютерного зв'язку – на 24,4%, телефонного міського – на 19,6%, телеграфного – на 19,2%, проводового мовлення – на 17,5%, нагляду та технічного контролю за використанням радіочастот – на 17,0%, спеціального і фельдзв'язку – на 7,1%.

Розвиток інформатизації. Основними напрямками діяльності в сфері інформатизації Одеської області на 2012 рік відповідно до завдань регіональної програми інформатизації Одеської області на 2011-2013 роки (Інформаційна Одещина) стали формування та розвиток інфраструктури інформатизації області, інформатизація стратегічних напрямків розвитку державності, безпеки та оборони та пріоритетних напрямків соціально-економічного розвитку області.

Відповідно до спільних планів та на виконання Протоколу між Фондом «Східна Європа», облдержадміністрацією та обласною радою при підтримці координатора

проектів ОБСЄ в Україні у 2011 році в Одеській області реалізовано та протягом 2012 року підтримувався проект щодо поліпшення якості та створення електронних адміністративних послуг, які надаються в інвестиційній сфері. Створена система передбачає, що будь-яка фізична або юридична особа через всесвітню мережу Інтернет може звертатися із запитом до державних установ для одержання необхідної інформації та виконання транзакцій.

В межах реалізації проектів щодо «Створення системи відеоконференцз'язку в органах влади області» та «Впровадження системи електронного документообігу з використанням електронного підпису в структурних підрозділах облдержадміністрації, облраді, райдержадміністраціях, райрадах та сільських і селищних радах області» у травні-червні 2012 року здійснено підключення комп'ютерів до інформаційної мережі від майданчиків Одеської філії ПАТ «Укртелеком» (27 локацій) на загальну суму 598,3 тис. грн. Для створення системи відеоконференцз'язку в органах влади області частково придбано апаратуру записувальну та відтворювальну звуку і зображення на загальну суму 881,7 тис. грн.

У вересні 2012 року придбано сучасну комп'ютерну техніку з ліцензійним програмним забезпеченням та периферійне обладнання для забезпечення функціонування системи електронного документообігу в апараті, структурних підрозділах обласної державної адміністрації та районних державних адміністраціях, а також Одеському міському центрі надання адміністративних послуг.

2.4. Будівельна галузь та створення сприятливих умов для її подальшого розвитку

Протягом 2012 року основними напрямками роботи у сфері будівництва були:

- виконання заходів ***регіональної програми будівництва (придбання) доступного житла в Одеській області на 2010-2017 роки*** – у 2012 році фактично профінансовано 1,28 млн. грн. на добудову житлового будинку за адресою: м. Одеса, вул. Ген. Плєєва, 1 (зазначені кошти дали змогу придбати 19 квартир.);

- виконання заходів ***регіональної програми з підтримки індивідуального житлового будівництва на селі «Власний дім» на 2012-2016 роки***. Слід зазначити, що пріоритет при наданні кредитів за зазначеною програмою надається молодим сім'ям, працівникам галузей освіти, культури, охорони здоров'я, соціальної сфери, а також органів місцевого самоврядування. За 2012 рік кредити отримали молоді сім'ї працівників освіти – 31 сім'я, охорони здоров'я – 6 сімей, соціальної сфери – 25 сімей, органів місцевого самоврядування – 23 сім'ї (всього 4,1 млн. грн.);

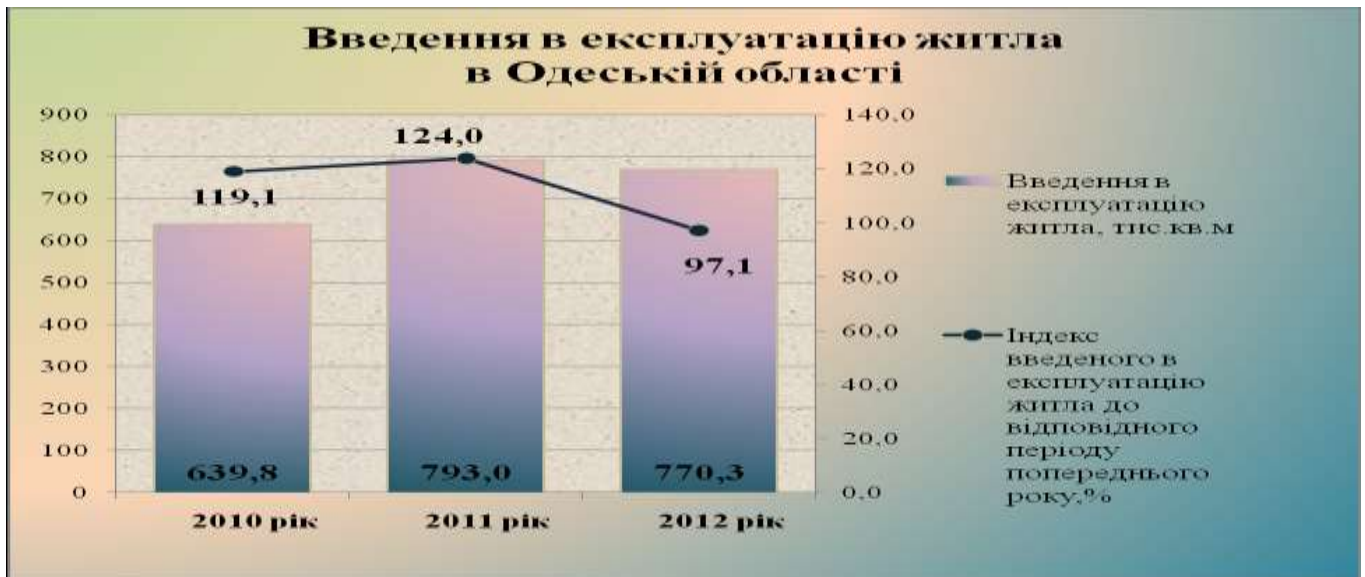
- на виконання заходів ***регіональної програми будівництва, реконструкції та модернізації об'єктів інфраструктури Одеської області на 2012-2015рр.*** у 2012 році , освоєно – 62,7 млн. грн..

Будівництво залишається основою розвитку майже всіх галузей економіки, подальшої розбудови соціальної інфраструктури, покращання житлових і культурно-побутових умов населення.

За 2012 рік в Одеській області ***введено в експлуатацію 770,3 тис.м²*** загальної площі житла. ***Темпи обсягів*** введеного житла проти відповідного періоду попереднього року становлять ***97,1%***.

Індивідуальними забудовниками введено 406,0 тис.м² загальної площі житла, що більше на 28,3% порівняно з 2011 роком, частка у загальному введенні - 52,7%. За рахунок коштів державного бюджету було прийнято 13,1 тис.м² житла.

Крім житлових будівель, прийнято 975 дачних будинків загальною площею 130,2 тис.м², що на 49,1% більше, ніж за попередній рік.

У 2012 році також завершено будівництво об'єктів соціальної сфери, зокрема: загальноосвітні навчальні заклади (1435 учнівських місць), дошкільні заклади освіти (135 місць), поліклініки (185 відвідувань за зміну), лікарні (32 ліжка), спортивні зали (4004 м² тренувальної площі) та інші.

Завершено будівництво та прийнято в експлуатацію ряд виробничих об'єктів та потужностей, серед яких склади загальнотоварні оптові на 46,0 тис. м²; місцеві трубопроводи для транспортування газу та газопроводи магістральні протяжністю 1,20 км та 6,00 км відповідно, місцеві водопровідні мережі протяжністю 139,78 км, лінії електропередач напругою 6-20 кВ та 35-150 кВ протяжністю 11,48 км та 2,19 км відповідно, 83 базових станцій стільникового зв'язку та блок станції, що працюють від енергії сонця, потужністю 129,54 тис.кВт.

Для потреб сільського господарства збудовані теплиці під склом 579 м м², насіннесховище на 600,0 т одночасного зберігання, зерносклади механізовані на 634,0 тис. т одночасного зберігання та комплексний пункт по переробці та зберігання насіння на 2,8 тис. т одночасного зберігання.

Також прийняті в експлуатацію підприємства торгівлі, автомобільні заправні станції та мийні комплекси.

Протягом 2012 року виконано будівельних робіт на суму **3 млрд. 487,2 млн. грн.**, що у порівняних цінах **на 16,6% менше** ніж у відповідному періоді минулого року. Частка обсягу будівельних робіт Одеської області у загальному обсязі становить **5,6%**.

Одеська область за обсягами будівельних робіт, виконаних власними силами, **посіла 6 місце серед регіонів України**, за темпами зростання обсягів будівництва проти відповідного періоду минулого року – **19 місце**.

За характером будівництва обсяги робіт розподілились таким чином: роботи з нового будівництва, реконструкції та технічного переоснащення – 87,3% від загального обсягу, решта – з капітального та поточного ремонтів (10,6% та 2,1% відповідно).

2.5. Енергозабезпечення та енергоефективність – запорука підвищення конкурентоспроможності економіки

Одеська область відноситься до енергозалежних та енергодефіцитних регіонів через відсутність власних енергогенеруючих потужностей. З метою посилення енергетичної самодостатності та забезпечення надійним електропостачанням споживачів м. Одеси та південно-західних районів Одеської області в області проводились наступні заходи:

- введення в дію повітряної лінії електропередач напругою 330 кВ «Аджалик-Усатове». Повітряна лінія електропередач напругою 330 кВ «Аджалик-Усатове» побудована у повному обсязі і знаходиться під напругою;

- будівництво лінії електропередач 330 кВ «Новоодеська-Арциз» – обрано та затверджено маршрут проходження траси вздовж Дністровського лиману з максимальним наближенням до траси Маяки-Паланка на території Білгород-Дністровського району. У даний час вирішуються питання зміни меж заповідного урочища «Дністровські плавні»;

- будівництво підстанції Приморська 750 кВ. Погоджено місце розташування даної підстанції на території Роздільнянського району на площі 65,048 га, тривають проектно-вишукувальні роботи.

В рамках реалізації національного проекту «Енергія природи» в Одеській області реалізується проект з будівництва сонячних електростанцій (СЕС) загальною потужністю 220 МВт у Арцизькому, Кілійському, Ренійському, Болградському, Біляївському, Тарутинському, Татарбунарському, Балтському, Котовському, Красноокнянському і Любашівському районах та впроваджуються проекти по використанню енергії вітру у Овідіопольському і Татарбунарському районах. На даний час проведено ряд робіт, реалізація проектів вітрової та сонячної енергетики проводиться за кошти інвесторів.

Враховуючи, що тенденція подорожчання енергоносіїв триває, в області протягом 2012 року проведено роботу з впровадження енергоефективних технологій. Так, наприклад, котли з використання біомаси в якості палива (пелети, брикети, гранули з соломи та виноградної лози) встановлені у Савранському, Арцизькому, Ширяєвському, Миколаївському, Білгород-Дністровському, Болградському, Біляївському та Роздільнянському районах. В основному це об'єкти бюджетної сфери (лікарні, школи та дитячі садочки). Це невеликі котельні сумарною потужністю 1 МВт. Сучасне устаткування передбачає можливість використання не тільки гранульованого біопалива, але і просто біомасу, тому в перспективі планується використання подрібненого очерету і соломи, які є в наявності у зазначених районах.

Одна з найбільших котелень на опаленні біопаливом встановлена у центральній районній лікарні міста Арциза. При ціні 1 тони вугілля 1600-1800 грн., ціна брикетів з відходів сільгосппродукції становить 1200 грн за 1 тонну. При цьому енергозберігаюче та теплогенеруюче устаткування дозволяє знизити витрати генерації тепла і витрати на електроенергію.

Окрім використання альтернативних джерел енергії, в області поширюється тенденція встановлення електричних та теплоаккумуляційних котлів, що також сприятиме скороченню споживання природного газу. У с. Голиця Болградського району впроваджений інноваційний проект – встановлена електрична теплоаккумуляційна котельня. У нічний час по найнижчому тарифу нагрівається теплоносії, теплової віддачі якого вистачає на весь світловий день для опалення сільської школи. Економія при цьому становить 30%. Аналогічну технологію впроваджено і у інтернаті № 3 м. Одеса. Типові проекти по встановленню теплоаккумуляційних котлів розроблені по м. Болград (пологовий будинок та дитячий садочок) та м. Арциз (дитячий садочок). По області проводиться заміна конструктивних елементів, наприклад, відповідно до спільного проекту Європейського союзу та програми розвитку ООН «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду» у населених пунктах Болградського району (Дмитрівська та Кальчівська ЗОШ, Олександрівський та Виноградівський НВК) проведені роботи по заміні вікон та дверей на металопластикові. У Южненському навчально-виховному комплексі (загальноосвітня спеціалізована школа І-ІІІ ступенів № 2 – центр позашкільної освіти – професійно-технічне училище) проведено заміну старих віконних блоків на нові металопластикові загальною площею 285,69 м².

Серед основних енергоефективних технологій, які впроваджуються на підприємствах області, слід відмітити модернізацію існуючого устаткування на менш енергоємне, заміну труб на попередньоізольовані, встановлення енергозберігаючих та заощаджувальних освітлювальних приладів, встановлення частотних перетворювачів та інші.

3. Покращення соціальних стандартів якості життя мешканців області

3.1. Розвиток ринку праці та утримання стабільної ситуації у сфері зайнятості

Для зареєстрованого ринку праці у **2012 році** характерними стали тенденції: зменшення кількості незайнятого населення, що звернулось до служби зайнятості, зменшення рівня безробіття за методологією МОП та збільшення створення нових робочих місць.

За останніми даними щодо економічної активності населення, оприлюдненими Державною службою статистики України за 2012 рік, чисельність безробітного населення в Одеській області порівняно з 2011 роком зменшилась на 1,1 тис. осіб або на 1,6% і становила 65,6 тис. осіб, рівень зайнятості населення (за методологією МОП) зріс на 1,1 в. п. і становив 59,2% від всього населення віком 15-70 років (за програмою – 55,8%) і наблизився до середнього показника по Україні (59,7%).

Відповідно рівень безробіття у визначенні МОП зменшився з 6,0% за 2011 рік до 5,8% за 2012 рік (за Програмою – 5,4%), що на 1,7 в. п. менше, ніж в цілому по Україні (7,5%), та є одним з найнижчих показників серед регіонів України, після міст Києва та Севастополя.

Рівень зареєстрованого безробіття до чисельності населення працездатного віку станом на 1 січня 2013 року **становив 1,25%** (за програмою – 1,3%), що на 0,55 в. п. менше, ніж в цілому по Україні.

З метою зниження соціальної напруги впродовж 2012 року в області реалізовувалися **заходи Програми зайнятості населення** Одеської області на 2012-2013 роки, яка є основним інструментом регулювання ринку праці.

Завдяки виконанню заходів Програми **рівень працевлаштування** у порівнянні з 2011 роком **зріс на 3,6 в. п.** та становив 41,9%. Всього за 2012 рік працевлаштовано 26,1

тис. осіб, що відповідає програмному показнику (26,0 тис. осіб). З початку року одноразову виплату допомоги по безробіттю для організації підприємницької діяльності у 9 сферах економічної діяльності отримали 0,5 тис. осіб. На **робочі місця, створені шляхом надання дотацій роботодавцям**, працевлаштовано понад 1,5 тис. осіб.

У звітному періоді **перенавчання** за направленням служби зайнятості **проходили** майже 8,4 тис. безробітних, що становить 101,2% від програмного показника (8,3 тис. осіб).

У **громадських роботах** з початку року прийняли участь 9,1 тис. осіб.

В області **триває активний процес створення нових робочих місць**.

Протягом **2012 року в усіх сферах економічної діяльності** були утворені робочі місця для 52,7 тис. осіб, що на 8,3% більше, ніж у 2011 році та становить **131,1% від річного завдання** (40,2 тис. осіб). Із загальної кількості створених робочих місць 83,5% було утворено в міській місцевості, 16,5% – в сільській.

Із загальної кількості робочих місць 22,6 тис. одиниць (42,8%) утворено на підприємствах-юридичних особах, 10,8 тис. одиниць (20,5%) – за рахунок реєстрації підприємців-фізичних осіб, 19,2 тис. одиниць (36,4%) – за рахунок укладання трудових договорів, за рахунок фізичних осіб, які забезпечують себе роботою самостійно – 0,1 тис. одиниць (0,3%).

Поряд з цим, *спостерігалась позитивна динаміка щодо збільшення співвідношення створених робочих місць до ліквідованих* як до початку року, так і у порівнянні з відповідним періодом минулого року. Так, у січні-грудні 2012 року співвідношення створених робочих місць до ліквідованих становило 161,4% (у січні 2012 року – 132,8%), а у відповідному періоді 2011 року – 105,0%.

Всього активними заходами сприяння зайнятості було охоплено майже 43,5 тис. осіб.

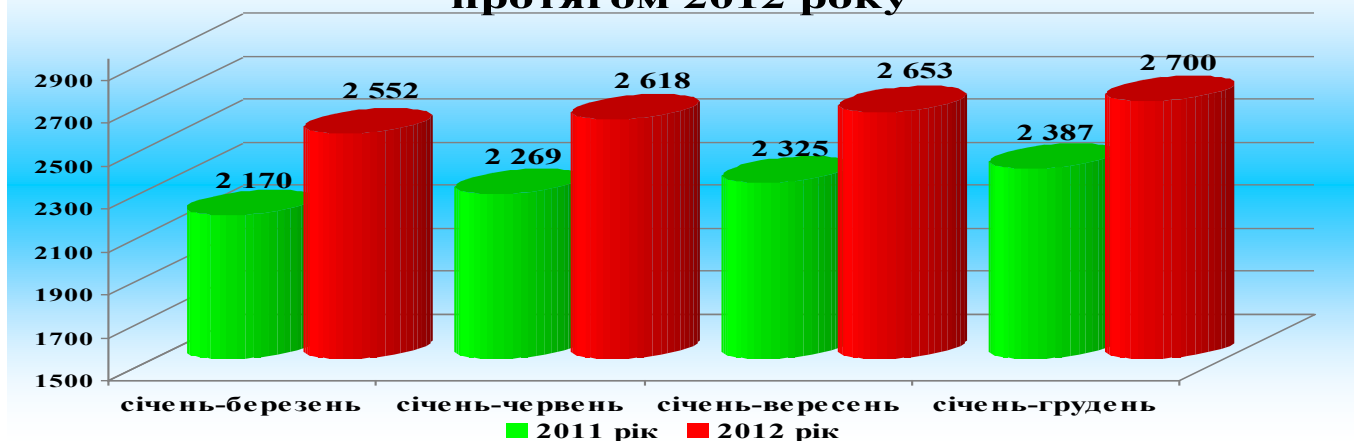
3.2. Забезпечення зростання купівельної спроможності населення (доходи населення)

Забезпечення зростання доходів населення, зменшення їх диференціації та ліквідація заборгованості з виплати заробітної плати залишається одним із основних завдань соціальної політики.

Рівень реальної заробітної плати у 2012 році порівняно з 2011 роком збільшився на 13,0%.

Середньомісячна номінальна заробітна плата одного середньооблікового штатного працівника за січень-грудень 2012 року *становила 2700,0 грн., що на 13,1%* більше від показника відповідного періоду минулого року.

Динаміка середньомісячної заробітної плати протягом 2012 року

За рівнем середньої заробітної плати у 2012 році першість утримували працівники фінансових установ, діяльності транспорту та зв'язку. Розмір оплати праці у цих видах діяльності перевищив середній показник в економіці області в 1,4-1,6 рази.

Облдержадміністрацією проводиться цілеспрямована робота з питань погашення заборгованості із заробітної плати на виконання доручення Президента України та завдань Уряду.

На 1 січня 2013 року заборгованість становила 16,1 млн. грн., що на 0,3 млн. грн. або на 2,1% менше попереднього місяця, в тому числі по економічно активним підприємствам – на 0,5 млн. грн. або на 12,6% менше, по державним підприємствам – на 0,5 млн. грн. або на 12,6% менше.

До початку року *заборгованість із виплати заробітної плати зменшено на 3,9 млн. грн.*, або на 19,5%, у тому числі по підприємствах банкрутах – на 4,2 млн. грн. або на 26,2% менше, на неактивних підприємствах – на 0,5 млн. грн. або на 38,4% менше.

Заборгованість на комунальних підприємствах відсутня.

Триває робота тимчасової комісії з питань погашення заборгованості із заробітної плати та легалізації доходів.

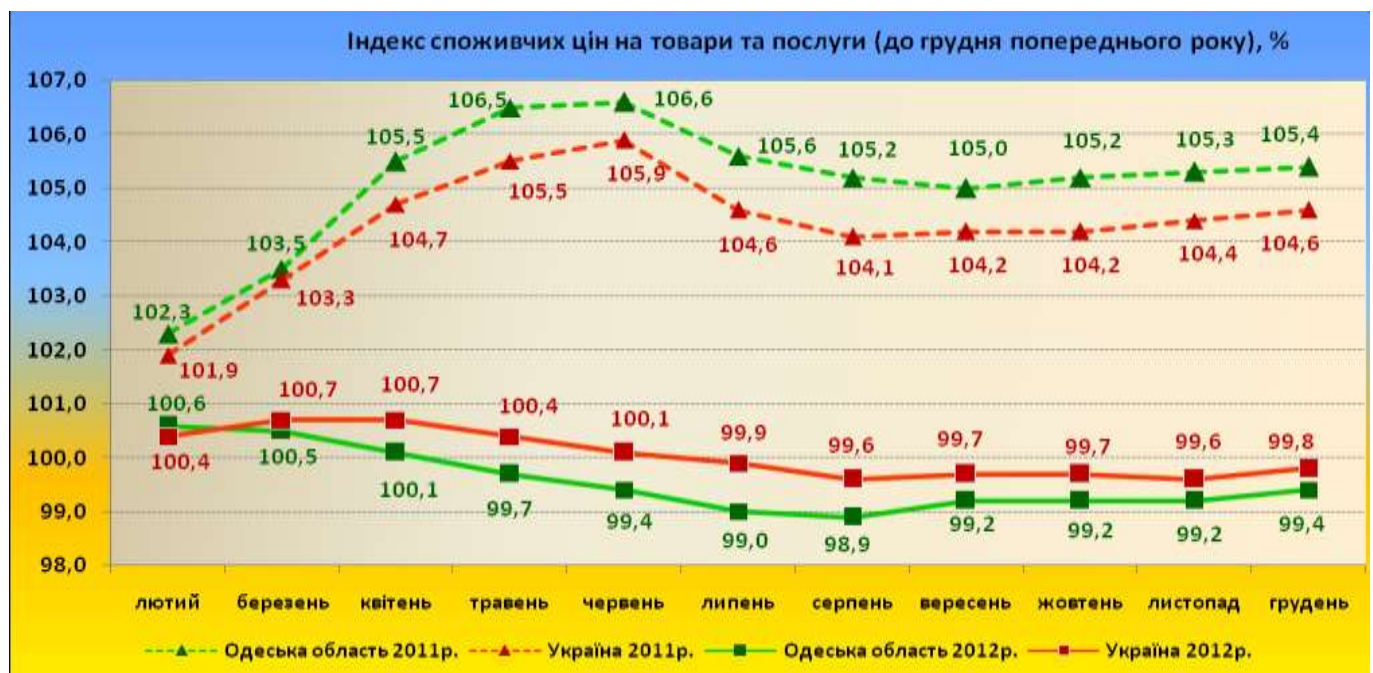
Протягом року забезпечувалась діяльність тимчасової комісії з питань погашення заборгованості із заробітної плати та легалізації доходів – проведено 8 розширених засідань, до 30 робочих нарад та 1 спільне засідання тимчасової комісії разом із Одеською міською робочою групою.

Загальна кількість підприємств-боржників зменшилась і становила на початок 2013 року – 23 підприємств, у тому числі: 9 – економічно активних підприємств, 3 – економічно неактивних, 11 – підприємств-банкрутів.

Основним проблемним питанням є наявність заборгованості на державних підприємствах, які повністю чи частково перебувають у державній власності, та управління, якими здійснюють центральні органи виконавчої влади.

На 1 січня 2013 року на державних підприємствах заборгованість становила 13,5 млн. грн. або 83,5% від загального обсягу заборгованості.

Проведення виваженої цінової політики сприяє розвитку ринкових відносин, конкуренції, зменшенню рівня інфляції та пом'якшенню її негативних соціально-економічних наслідків.

У 2012 році цінова ситуація залишалася стабільною. За січень-грудень 2012 року в Одеській області зафіксовано зниження цін на 0,6% (по Україні – зниження на 0,2%); в т. ч. по продуктах харчування -2,4% (по Україні -2,9%).

Для стримування інфляційних процесів та стабілізації цін на соціально значимі товари і послуги облдержадміністрацією постійно здійснюється аналіз цінової ситуації на основні продовольчі товари та використані усі надані повноваження щодо державного регулювання цін та тарифів.

Продовжують діяти Угода між обласною державною адміністрацією та найбільшими мережевими підприємствами роздрібної торгівлі області та **Меморандум порозуміння** між обласною державною адміністрацією, регіональними виробниками продовольчих товарів та суб'єктами мережевої роздрібної торгівлі щодо недопущення безпідставного підвищення цін на соціально значимі товари та надання більш широкого доступу до торговельних мереж регіональним виробникам продовольчих товарів.

З метою підтримки цінової стабілізації ринку борошна та хліба, доступності хліба та хлібобулочних виробів соціально незахищеним верствам населення виробникам хлібобулочних виробів виділено **4,9 млн. грн. на часткову компенсацію витрат на**

придбання борошна та дотування реалізації до регіонального ресурсу зерна сільгоспвиробникам на суму 4,2 млн. грн.

Для створення рівних умов функціонування суб'єктів господарювання на ринку твердого палива прийнято розпорядження голови облдержадміністрації від 24.09.2012 №1025/А-2012 «Про регулювання цін на вугілля та вугільні брикети, що відпускаються населенню для побутових потреб», яким встановлено для суб'єктів господарювання усіх форм власності, які відпускають вугілля та вугільні брикети населенню для побутових потреб граничні торговельні надбавки у розмірі 15% при формуванні роздрібних цін на вугілля.

3.3. Поліпшення демографічної ситуації, забезпечення підтримки сімей, дітей, молоді та вразливих груп населення (соціальний захист)

Демографічна ситуація упродовж 2012 року характеризувалась збільшенням чисельності населення. Загальний приріст населення відбувався виключно за рахунок міграційного приросту (10,1 тис. осіб) та склав 4,3 особи на 1000 населення, у той час як природне скорочення населення становило 3,2 тис. осіб (1,4‰). Порівняно з 2011 роком народжуваність збільшилась з 12,2 до 12,7 немовлят на 1000 жителів (по Україні - 11,4‰), смертність залишилась на рівні минулого року - 14,1 на 1000 жителів (по Україні - 14,5‰).

Враховуючи демографічну ситуацію та позитивне сальдо міграції, середньорічна чисельність наявного населення у порівнянні з 2011 роком збільшилась на 3,2 тис. осіб і становила за січень-грудень 2012 року 2391,7 тис. осіб (за програмою - 2386,0 тис. осіб).

Протягом звітної періоду в області продовжувалася робота щодо подальшого **вдосконалення соціальної політики щодо захисту прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, безпритульних та бездоглядних дітей**, в першу чергу, розвитку сімейних форм виховання шляхом поширення мережі дитячих будинків сімейного типу та прийомних сімей.

Пріоритетними напрямками діяльності у 2012 році були подолання безпритульності і бездоглядності, запобігання сирітству, підтримка національного усиновлення та розвиток інших форм сімейного виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, з метою створення належних умов для забезпечення реалізації прав та законних інтересів дітей зазначеної категорії.

В регіоні під опікою, піклуванням перебувало 4379 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, у тому числі протягом 2012 року встановлено опіку, піклування над 756 дітьми зазначеної категорії.

З початку року в області усиновлено 244 дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування, з них громадянами України – 153 дитини, іноземними громадянами – 91.

Станом на 1 січня 2013 року в області функціонує 21 дитячий будинок сімейного типу, в яких утримується і виховується 145 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, 217 прийомних сімей, в яких виховується 410 дітей зазначеної категорії.

У 2012 році утворено 46 прийомних сімей, до яких влаштовано 72 дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування, поповнено 22 прийомні сім'ї, до яких додатково влаштовано 28 дітей зазначеної категорії та 4 дитячі будинки сімейного типу поповнено 9 дітьми.

Для соціального захисту дітей, позбавлених сімейного виховання, які з різних причин опинилися на вулиці, та з метою запобігання дитячої бездоглядності і безпритульності, в області діє 12 державних притулків та 4 заклади соціального захисту дітей, утворених благодійними, громадськими та релігійними організаціями, функціонує центр соціально-психологічної реабілітації дітей. Протягом 2012 року у притулках області перебувало 1318 дітей. За січень-грудень проведено 1527 профілактичних рейдів: «Діти вулиці» та «Вокзал», виявлено 665 дітей, повернуто в притулки 288 дітей.

Сформований та постійно оновлюється Єдиний банк даних про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, сім'ї потенційних усиновлювачів, опікунів, піклувальників, прийомних батьків, батьків-вихователів.

З метою створення умов для подолання бідності та ефективної підтримки матеріального стану незахищених верств населення продовжували реалізовуватись заходи **обласної соціальної цільової програми «Милосердя в дії» на 2011-2013 роки.**

У 2012 році за розпорядженнями голови обласної державної адміністрації 857 мешканцям області, які опинилися в скрутних життєвих обставинах, надано матеріальну допомогу на загальну суму 3949,7 тис. грн.; 183 особам надана матеріальна допомога для газифікації житла на суму 1642,0 тис. грн.

Протягом звітнього періоду за рахунок коштів обласного бюджету 896 інвалідам та учасникам бойових дій, яким виповнилось 90 років та більше, виплачено стипендії на загальну суму 777,1 тис. грн.

У січні-грудні 226 ветеранів війни та 210 осіб, які постраждали внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС, отримали матеріальну допомогу на оздоровлення на загальну суму 1792,5 тис. грн. З обласного бюджету надана грошова допомога сім'ям військовослужбовців, що загинули в Афганістані та інших районах військових конфліктів за кордоном, на суму 1733,4 тис. грн.

За рахунок коштів державного бюджету протягом 2012 року 52 інваліди різних категорій забезпечені автомобілями як засобом протезування, санаторно-курортним лікуванням 1207 осіб, з них 784 - ветерани війни.

На утримання інвалідів в будинках-інтернатах у 2012 році використано 79,7 млн. грн.

В рамках виконання **міської програми «Рівність» на 2012-2015 роки** для забезпечення соціальної реабілітації, оздоровлення та зайнятості інвалідів протягом року надано матеріальну допомогу на загальну суму 181,2 тис. грн.

Для маломобільних груп населення придбані протипролежневі матраци для терапевтичного відділення на базі комунальної установи «Міська лікарня №8».

У загальноосвітніх навчальних закладах влаштовані пандуси та перила для осіб з обмеженими фізичними потребами та забезпечено абонементом у плавальний басейн оздоровчо-спортивного комплексу «Академія спорту».

Проводились роботи з обладнання, будівництва, поточного ремонту місць відпочинку та організації дозвілля інвалідів на міських пляжах «Гідропарк «Лузанівка», «7 траверса» та «Дельфін», а саме: змонтовано металеву конструкцію для спуску у воду, проведено будівельні роботи у душових кабінках та туалетах, встановлено тапчани та відновлювальні знаки доступності, пофарбовано тінювими та інші конструкції. Виконувались роботи з будівництва інфраструктури для розміщення дайвінг-клубу для осіб з обмеженими можливостями в районі траверсу №16 (І черга).

Для безпечного руху інвалідів по зору через проїжджу частину вулиць проведено технічне обслуговування 109-ти мовних акустичних приладів, установлених у 36-ти діючих світлофорних об'єктах.

3.4. Забезпечення доступу всіх мешканців області до медичних послуг належної якості

У 2012 році основна діяльність закладів охорони здоров'я області була направлена на поліпшення здоров'я населення, забезпечення рівного й справедливого доступу всіх членів суспільства до медичних послуг належної якості.

Станом на 1 січня 2013 року медичну допомогу населенню регіону **надають 917 закладів охорони здоров'я**, з яких 856 установ утримуються за рахунок місцевих бюджетів.

Продовжується реформування системи охорони здоров'я області. В районах області на базі поліклінічних відділень центральних районних лікарень створено **23 центри первинної медико-санітарної допомоги**. Разом з тим, здійснюється робота щодо створення центрів первинної медико-санітарної допомоги уже не як структурних підрозділів амбулаторно-поліклінічних відділень центральних районних лікарень, а таких, які мають статус юридичних осіб (на початок року їх чисельність складає 21 центр).

В результаті оптимізації мережі закладів охорони здоров'я загальна забезпеченість стаціонарними ліжками населення області становить 77,1 на 10 тисяч населення.

Значного розвитку набули денні стаціонари. Протягом року забезпеченість ліжками склала 14,3 на 10 тис. населення.

В області **функціонує 254 заклади загальної практики/сімейної медицини**, з них у сільській місцевості – 222, містах області – 32. Кількість штатних посад та працівників сімейних лікарів становить 870 штатних одиниць.

Протягом 2012 року на утримання закладів охорони здоров'я області за рахунок коштів загального фонду направлено майже 1,9 млрд. грн.

З початку року відповідно до заходів **програми «Здоров'я Одещини-2012»** придбані та направлені до сільських закладів охорони здоров'я області 24 рентгенологічних та 12 флюорографічних апаратів, 43 санітарних автомобілі, з них 3 – реанімаційні, 3 лапороскопічні стійки, 5 гастрофіброскопічних апаратів, 7 апаратів штучної вентиляції легень та інших предметів оснащення (дихальні апарати АМБУ, пеленальні столики, медикаменти для сумок-укладок лікаря та фельдшера, глюкометри, ноші тощо).

У 2012 році **майже 4 тис. медичних працівників закладів охорони здоров'я**, які розташовані у сільській місцевості, отримували **щомісячну доплату у розмірі 200,0 грн.**

З метою зміцнення кадрового забезпечення закладів охорони здоров'я, особливо у сільських районах області, постійно проводиться робота для стимулювання медиків. У 2012 році медиками **отримано 8 квартир**, у тому числі 5 – молодими спеціалістами. Крім того, в області реалізується **регіональна програма з підтримки індивідуального житлового будівництва на селі «Власний дім» на 2012-2016 роки**, у рамках якої **6 сімей – працівників сфери охорони здоров'я отримали кредити** для житлового будівництва **на загальну суму 2092,8 тис. грн.**

За червень-грудень 2012 року **майже 800,0 тис. дорослого населення** Одеської області пройшли диспансеризацію в рамках **«Народного медогляду»**, у тому числі

близько 300,0 тис. осіб сільського населення. В результаті проведення зазначених заходів число звернень громадян області зменшилось майже у 2,5 рази.

У рамках ініціативи **«Народний бюджет»**:

- заклади охорони здоров'я м. Білгород-Дністровський отримали високовартісне медичне обладнання (лапароскопічна стійка, флюорографічний та рентгенологічний апарати, кювети тощо) та ключі від нової машини швидкої допомоги;
- для Білгород-Дністровської обласної психіатричної лікарні № 4 побудовано та введено в дію нову газифіковану опалювальну установку (протяжність газопроводу складає більше 2 км);
- КП «Саратська центральна районна лікарня» отримало нове обладнання для рентгеноскопії;
- обласна клінічна лікарня отримала лапароскопічний апарат та сучасний інструментальний комплекс для проведення нейрохірургічних оперативних втручань;
- обласна клінічна лікарня та обласний медичний центр отримали 12-канальні портативні електрокардіографи для виїзних лікарських бригад;
- обласна дитяча клінічна лікарня отримала комплекс сучасного медичного обладнання (комп'ютерний томограф, ангіограф, рентгенологічне обладнання, лапароскопічну стійку, ендоскопічний набір, кардіохірургічні набори інструментів, дефібрилятор) та ключі від реанімобіля;
- у Миколаївській районній центральній лікарні відкрито новий рентген-кабінет, закуплено нову рентген-апаратуру;
- у с. Новоселівка Саратського району відкрито нову амбулаторію загальної практики/сімейної медицини та вручено ключі від нової машини швидкої допомоги;
- відкрито терапевтичне відділення Савранської, хірургічне відділення Біляївської, дитяче відділення Балтської, Овідіопольської, поліклінічне відділення Ширяївської, інфекційне відділення Любашівської та нові палати для лікування ветеранів, інвалідів Великої Вітчизняної війни Саратських центральних районних лікарень;
- здійснено капітальний ремонт: дитячого відділення міської лікарні, міської та дитячої поліклінік, відділень неврології та швидкої медичної допомоги в Білгород-Дністровському районі; приміщення фельдшерсько-акушерського пункту в с. Антоновка Іванівського району; дитячого відділення центральної районної лікарні, приміщення ФАПів у селах Чернече, Коритне та Гербине Балтського району; обласної стоматологічної поліклініки, Березинської амбулаторії Тарутинського району;
- після капітального ремонту відкрито фельдшерсько-акушерський пункт у смт Іванівка, с. Володимирка Роздільнянського району та розпочато будівництво нового спортивно-оздоровчого центру в м. Балта;
- створено «Кабінет довіри» при Болградській центральній районній лікарні, в якому проводиться анонімне обстеження на ВІЛ-інфекцію, венеричні захворювання, надаються консультації з профілактики та лікування хвороб;
- в Кодимському районі розпочав роботу облаштований на базі центральної районної лікарні діагностичний центр телемедицини;
- відкрито медичний дім «Odrex» у м. Одеса, який оснащений найсучаснішим обладнанням;
- розпочато роботи з будівництва нової дитячої поліклініки у Суворовському районі м. Одеса;
- проведено ремонтні роботи систем опалювання в 13 закладах охорони здоров'я, придбано та оснащено засобами пожежогасіння 17 медичних закладів області.

На базі служби швидкої медичної допомоги м. Одеса впроваджено та успішно випробувано автоматизовану навігаційно-диспетчерську систему, в результаті чого термін приїзду лікаря по виклику за номером «103» скорочується до 10 хвилин. Усі виїзні бригади швидкої медичної допомоги міста обладнано терміналами на базі смартфонів з функцією GPS.

В результаті виконання заходів регіональних цільових та комплексних програм з охорони здоров'я **виявлені позитивні тенденції**, а саме: рівень смертності серед ВІЛ-інфікованих та хворих на СНІД у порівнянні з минулим роком знизився на 40,0%, від серцево-судинних захворювань – в 1,5 раза; стабілізувалась епідеміологічна ситуація на туберкульоз. Показник ранньої неонатальної смертності (від 0 до 6 діб життя на 1 тис. народжених живими) зменшився з 3,7% у 2011 році до 2,7% у 2012. Завдяки впровадженню сучасних перинатальних технологій, на 55% збільшився показник виживання дітей з критичною малою масою тіла.

3.5. Підвищення якості та доступності освітніх послуг

Вдосконалення і розвиток системи освіти області, оптимізація мережі освітніх закладів, створення сприятливих умов для впровадження інформаційних технологій, здобутків педагогічної науки і перспективного досвіду в навчально-виховний процес є одним із важливих напрямів діяльності органів місцевої влади у 2012 році.

В області функціонують 1815 закладів освіти, з них: дошкільної – 803, середньої – 909, професійно-технічної – 46, вищих навчальних – 57 та 42 інтернатних заклади різних типів.

Дошкільна освіта. Завдяки спільним зусиллям органів виконавчої влади та місцевого самоврядування охоплення дітей 5-річного віку різними формами дошкільної освіти становить 100%, дітей віком від 3 до 6 років – 92%.

У 2012 році відкрито 109 груп (майже 2000 місць) у дошкільних навчальних закладах різних типів та форм власності.

Для забезпечення дітей 5-річного віку обов'язковою дошкільною освітою в населених пунктах, де відсутні дошкільні заклади, організовано підвіз дошкільнят до ДНЗ. Крім того, при загальноосвітніх школах функціонують 150 груп короткотривалого перебування, організовано роботу соціально-педагогічного патронату.

У рамках програми «Народний бюджет» проведено капітальний ремонт дитячих закладів в с. Фурманівка Кілійського району, с. Косарівка Миколаївського району, с. Бобрик Другий та с. Ясинове Друге Любашівського району, с. Доброолександрівка та с. Барабой Овідіопольського району, с. Івашкове та м. Кодима Кодимського району, с. Гудевичево Іванівського району, с. Виноградне та с. Шевченкове Березівського району, с. Фараонівка Саратського району, дошкільного підрозділу при Олександріївському НВК «Загальноосвітня школа - дошкільний навчальний заклад» Ширяївського району; *реконструкцію* дитячого садка у с. Благоеве Іванівського району, с. Ліски Кілійського району, с. Чернече Балтського району, м. Одеса та м. Іллічівськ; *реконструйовано* в навчально-виховний комплекс дитячий садок у с. Дубинове Савранського району; *збудовано* новий дитячий садок в смт Сарата. У Кілійському НВК «ЗОШ-дитячий сад» урочисто відкрито додаткову групу, розраховану на 25 дітей.

Загальна середня освіта. Мережа загальноосвітніх навчальних закладів за кількісними характеристиками відповідає освітнім запитам населення.

Організовано підвезення 112,8 тис. учнів сільської місцевості, що складає 100% від потреби. **Всього для підвезення придбано 307 автобусів**, із них 90 – у 2012 році (49

– обласний бюджет, 41 – державний бюджет). Одеська область перша серед регіонів України повністю виконала програму «Шкільний автобус».

Показник охоплення учнів усіма видами харчування становить 85,7%, пільгового контингенту – 99,1%. Безкоштовне гаряче харчування отримують 99,5% учнів початкової школи, 99,9% – діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування.

Для широкого впровадження в практику роботи інформаційно-комунікативних технологій для загальноосвітніх шкіл області та міста придбано 1,5 тис. одиниць комп'ютерів. Таким чином, **100 шкіл Одеської області повністю забезпечені комп'ютерами.**

Влітку оздоровчими та відпочинковими послугами охоплено 149,1 тис. дітей шкільного віку, що на 9,3 тис. дітей більше, ніж у минулому році.

Протягом року у **рамках програми «Народний бюджет»** відкрито нову загальноосвітню школу у с. Бритівка Білгород-Дністровського району, с. Троїцьке Біляївського району, с. Новопетрівка Великомихайлівського району, після реконструкції - Ананьївську загальноосвітню школу I-III ступенів - гімназію № 1; здійснено *капітальний ремонт* Зеленогірської загальноосвітньої школи Любашівського району. У Петрівській загальноосвітній школі Комінтернівського району після капітального ремонту введено в експлуатацію актову залу та шкільну бібліотеку. Здійснено ремонт гуртожитку Фрунзівського професійного ліцею. Завершено ремонт кімнати соціальної адаптації у КП «Одеська спеціалізована загальноосвітня школа-інтернат № 7 I-II ступенів для дітей з наслідками поліомієліту та церебральним паралічем».

Професійно-технічна освіта. Професійно-технічна освіта в області надається за 169 простими та інтегрованими професіями.

Первинну професійну підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації робітничих кадрів для промисловості регіону забезпечують 9 навчальних закладів, 4 – будівництва та комунального господарства, 12 – сфери послуг і торгівлі, 21 – агропромислового комплексу області.

За підсумками 2012 року закладами професійно-технічної освіти підготовлено для потреб промисловості – 1931 особа, транспорту та зв'язку – 1430 осіб, будівництва – 784 особи, сфери послуг – 522 особи, торгівлі і громадського господарства – 1726 осіб, агропромислового комплексу – 923 особи.

У 2011-2012 навчальному році із загальної кількості випускників закладів професійно-технічної освіти Одеської області 458 учнів пільгового контингенту (діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування, та особи з їх числа) отримали дипломи кваліфікованих робітників.

Вища освіта. Підготовка фахівців у вищих навчальних закладах області здійснюється за: 78 напрямками освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»; 39 галузями знань та 91 напрямку освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»; 140 спеціальностями освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст»; 130 спеціальностями освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр».

У 94 гуртожитках вищих навчальних закладів проживають 33,2 тис. студентів.

За підсумками вступної кампанії 2012/2013 навчального року на навчання до ВНЗ I-IV рівнів акредитації всього зараховано 25,1 тис. осіб, з них до ВНЗ державної форми власності – 22,1 тис. осіб (88,0%), комунальної – 1,8 тис. осіб (7,0%), приватної – 1,2 тис. осіб (5,0%). На денну форму навчання поступило 19,5 тис. осіб.

Випуск 2012 року становив 26,1 тис. осіб, з них: 6,5 молодших спеціалістів; 14,3 тис. спеціалістів та 5,3 магістрів. Державні ВНЗ закінчили 23,6 тис. осіб, комунальні ВНЗ – 1,5 тис. осіб; приватні ВНЗ – 1,0 тис. осіб.

Інтернатні заклади. Загальний контингент учнів інтернатних закладів області складає 7,1 тис. дітей, у т. ч.: 1,2 тис. дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, 0,9 тис. дітей з інвалідністю.

В обласному підпорядкуванні перебуває 32 заклади, в них виховується та навчається 4,4 тис. дітей, у т. ч. – 0,9 тис. дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Для дітей, які потребують корекції фізичного та розумового розвитку, та для дітей, які потребують тривалого лікування та реабілітації, стан здоров'я яких виключає можливість навчання і виховання в навчально-виховних закладах системи освіти на загальних підставах, **в області функціонують 23 спеціальні та 3 санаторні загальноосвітні заклади.**

З метою створення умов, наближених до сімейних, в області здійснюються заходи щодо реформування шкіл-інтернатів. Продовжується експеримент регіонального рівня щодо створення закладів нового типу на базі Білгород-Дністровського дитячого будинку для дітей дошкільного та шкільного віку, одеського дитячого будинку «Перлінка».

У 2012 році навчально-виховні заклади інтернатного типу закінчили 1,1 тис. дітей, у т. ч.: 0,3 тис. дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, 0,1 тис. дітей з інвалідністю.

У вересні за міжнародної участі у м. Одеса відбулись IV щорічні Рішельєвські академічні читання на тему «Розвиток державної служби та служби в органах місцевого самоврядування в умовах реалізації адміністративної реформи в Україні».

Продовжувалась реалізація **Комплексної програми «Освіта Одещини» на 2011-2014 роки**, зокрема, у 2012 році: оздоровлено вихованців інтернатних закладів обласного підпорядкування; придбано корекційно-реабілітаційне обладнання; сенсорні кімнати та автотранспорт для шкіл-інтернатів; оновлено матеріально-технічну базу навчальних закладів; виплачено стипендії переможцям Всеукраїнського конкурсу «Учитель року»; організовано, проведено та забезпечено участь у обласних та Всеукраїнських спортивних масових заходах.

3.6. Задоволення культурних потреб особистості та збереження об'єктів культурної спадщини

Станом на 1 січня 2013 року мережу закладів культури і мистецтв Одеської області складають 1690 установ, серед яких: 22 заклади обласного підпорядкування: 6 театральних-видовищних підприємств, 3 обласні бібліотеки, 4 центри національних культур, 6 музеїв, 3 навчальні заклади культури і мистецтв; 1668 міських та районних установ: 841 бібліотека, 733 клубних заклади, 68 шкіл естетичного виховання, 26 районних/міських історико-краєзнавчих музеїв.

Протягом 2012 року у всіх закладах культури області проводилися інформаційно-просвітницькі та мистецькі заходи (книжкові виставки, науково-практичні конференції, бесіди, диспути тощо).

З метою підтримки та розвитку професійного мистецтва в області відбулися культурно-мистецькі акції різного напрямлення, зокрема:

- Перший міжнародний фестиваль оперного мистецтва;
- Міжнародний фестиваль мистецтв «Біла акація»;

- Міжнародний фестиваль клоунади;
- Міжнародний фестиваль сучасного мистецтва «Два дні і дві ночі нової музики»;
- Міжнародний джазовий фестиваль «Джаз-фест в Одесі»;
- Міжнародний фестиваль «Парад-баян»;
- Другий Міжнародний Одеський фестиваль «Малої авіації»;
- обласний поліетнічний фестиваль мистецтв «Дивокрай»;
- Другий благодійний дипломатичний Різдвяний ярмарок;
- заходи до державних свят та з нагоди відзначення знаменних подій історії та інші.

Значною подією в культурному житті населення області стало проведення з 13 по 21 липня 2012 року в м. Одесі **Третього Одеського міжнародного кінофестивалю** та урочисте **відкриття** у вересні 2012 року в м. Одеса **пам'ятників Володимиру Висоцькому та Олександрові Суворову**.

Протягом року в області **відбулося біля 500 культурно – мистецьких заходів**, в одеських театрах та Одеській обласній філармонії **пройшли 1508 вистав і концертів, які відвідало 340,7 тис. осіб**.

Понад 775,8 тис. мешканців регіону користуються послугами 844 бібліотек області, кожна третя особа населення області є користувачем бібліотек. На даний час 111 бібліотек області мають 437 одиниць комп'ютерної техніки, з них - 340 підключено до мережі ІНТЕРНЕТ. **51 бібліотека та 12 централізованих бібліотечних систем області стали переможцями міжнародних бібліотечних проєктів «Бібліоміст» та «ЛИП»**. У 2012 році на укомплектування бібліотек Одеської області новою літературою з обласного бюджету виділено 1,2 млн. грн.

В області діють 6 обласних, 26 районних та міських і майже 214 громадських музеїв. В музейних фондах на зберіганні знаходиться 204,4 тис. предметів основного фонду. З метою розвитку музейної справи **у жовтні 2012 року відкрито Балтський районний історико - краєзнавчий музей**, у грудні - створено КУ «Одеський музей морського флоту».

Для підтримки творчих здібностей дітей та молоді, надання початкової мистецької освіти протягом 2012 року в області **функціонувало 68 початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів**, у тому числі: 47 музичних шкіл, 13 шкіл мистецтв, 5 художніх шкіл, 1 хореографічна школа, 1 школа хорового мистецтва, 1 театральна школа. Початковою мистецькою освітою охоплено 17,5 тис. дітей.

На базі 734 клубних закладів працюють понад 4,3 тис. любительських об'єднань, діють 3 тис. аматорських художніх колективів, у тому числі понад 500 національних колективів різних жанрів: болгарських, російських, молдавських, гагаузьких, циганських, албанських тощо. **248 творчих колективів області мають звання «народний» та «сразковий»**.

На даний час в області працює 1063 народних умільця, трьом із них **призначено стипендії Президента України**.

На виконання заходів обласної **програми «Культура Одещини - 2012-2015 роки»** протягом звітного періоду проведено 4 фестивалі – конкурси за участю вихованців навчальних мистецьких закладів.

Значна увага приділялася питанням соціального захисту працівників сфери культури. На виплату стипендій ветеранам культосвітньої роботи, творчим працівникам похилого віку, стипендії ім. М. Огренича для молодих вокалістів з обласного бюджету виділено 49,2 тис. грн.

У рамках програми «Народний бюджет» **відремонтовано 65 сільських закладів культури**, придбано музичну апаратуру та сценічні костюми для аматорських колективів районів області.

Протягом 2012 року проведені ремонтні роботи: сцени Одеського академічного українського музично-драматичного театру – 600,0 тис. грн.; фасаду і фонтану Одеського академічного театру музичної комедії ім. М. Водяного. Ведуться підготовчі роботи з розробки науково-проектної документації з реставрації та пристосувань об'єкта культурної спадщини «Театр юного глядача ім. М. Островського».

Значною подією у 2012 році стало відкриття **після реконструкції Одеського обласного театру ляльок**;

З метою збереження пам'яток у 2012 році були виконані ремонтно-реставраційні роботи на **4 об'єктах культурної спадщини**. Також проводились роботи з інвентаризації та паспортизації пам'яток, інженерно-вишукувальні, протиаварійні та будівельні роботи на об'єктах культурної спадщини Одеської області.

За використання нерухомих пам'яток, що є майном спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області, протягом 2012 року до обласного бюджету надійшло 4,5 млн. грн., до державного бюджету перераховано 1,2 млн. грн.

Згідно з чинним законодавством оформлюється охоронна документація з користувачами та власниками пам'яток. Протягом 2012 року оформлено 239 охоронних договорів.

Для охорони, збереження, реставрації, організації екскурсійного обслуговування та наукових досліджень споруд і території пам'ятки архітектури та містобудування національного значення – **комплекс споруд середньовічної Аккерманської фортеці** в м. Білгород-Дністровський – утворено КП «Фортеця». За результатами діяльності у 2012 році підприємство отримало дохід 2,3 млн. грн., до державного бюджету перераховано 0,4 млн. грн. Проведено 1832 екскурсії, кількість відвідувачів склала 107,9 тис. осіб.

З метою пошуку та взяття на облік всіх невідомих поховань осіб, які загинули або безвісти зникли в роки Великої Вітчизняної війни, загинули чи померли в полоні, які загинули за ґратами або були розстріляні, забезпечення їх належного впорядкування та збереження, перепоховання останків загиблих осіб, знайдених під час пошукових робіт, упорядкування існуючих пам'ятних місць і військових поховань, поховань жертв війни на території області, поповнення експозицій шкільних та краєзнавчих музеїв Одеської області та виховання шанобливого ставлення молоді до подвигу учасників Великої Вітчизняної війни розроблено та затверджено **обласну програму увічнення пам'яті про події та учасників Великої Вітчизняної війни на 2012-2016 роки**.

3.7. Підтримка розвитку туристично-рекреаційної галузі

Туристична інфраструктура області станом на 1 січня 2013 року **налічувала 1093 заклади туристично-рекреаційного та оздоровчого призначення**, з них 319 готелів та аналогічних засобів тимчасового розміщення, 774 заклади оздоровчо-рекреаційного призначення (бази-відпочинку, туристично-оздоровчі комплекси, будинки відпочинку, пансіонати).

Суб'єктам туристичної діяльності надавалось сприяння у створенні нових туристично-екскурсійних маршрутів та популяризації перспективних видів туризму, зокрема культурно-пізнавального, оздоровчого, сільського та екологічного туризму. **Розроблені та запроваджені нові екологічні тури** в українську частину дельти

Дунаю, спеціалізовані тури з активного відпочинку, а також тури з відпочинком на базі сільських садиб.

Для підвищення туристичної привабливості Аккерманської фортеці в області розроблено заходи щодо розвитку Аккерманської фортеці у м. Білгород-Дністровському як туристичного об'єкту. На підставі ґрунтового аналізу використання замкових та фортифікаційних споруд у сфері туризму в Україні та Європі розроблено пропозиції щодо основних інфраструктурних об'єктів, які доцільно включити до фортифікаційного комплексу; виконано розрахунки фінансових коефіцієнтів для визначення ефективності прийняття управлінських рішень; розроблено перелік заходів щодо використання фортеці у сфері туризму тощо.

Найбільша кількість об'єктів туристично-оздоровчого призначення зосереджена у м. Білгород-Дністровському, Татарбунарському, Кілійському та Овідіопольському районах. Туристична інфраструктура області дозволяє одночасно розмістити понад 114,0 тисяч туристів і відпочиваючих.

В рамках спільної операційної програми «Румунія-Україна-Республіка Молдова» 2007-2013 роки, у 2012 році **розпочато реалізацію проекту «Міжнародний студентський центр рекреації і туризму: шлях до здоров'я нації» (ISCRT)**. Загальний бюджет проекту становить 1,68 млн. євро.

Туристичний і курортний потенціал Одеської області було презентовано на Міжнародній туристичній виставці у лютому 2012 року у м. Лодзь (Польща) і XVIII Міжнародній виставці UITT 2012: «Україна - Подорожі і Туризм у м. Київ, X Міжнародній асамблеї туристичного бізнесу, II Одеському туристичному фестивалі та XI Міжнародній виставці-ярмарку «Тур'євроцентр-Закарпаття» у м. Ужгород.

З метою залучення гостей і учасників відбіркових ігор фінальної частини чемпіонату Європи по футболу 2012 року до відвідування Одеської області у березні 2012 року в м. Одесі відбувся туристичний форум «Одеська область - Євро 2012».

У 2012 році в акваторію Одеського порту здійснено 78 суднозаходів іноземних морських та 43 – річкових круїзних суден, загальний пасажирообіг склав 134,6 тис. осіб, що на 9,8 % більше у порівнянні з 2011 роком.

В українську частину дельти Дуная впродовж минулого року здійснено 95 суднозаходів та обслуговано 10,9 тисяч іноземних туристів.

Проводилась активна робота щодо виконання заходів **Програми розвитку туристично-рекреаційної галузі Одеської області на 2011-2015 роки**, насамперед, за напрямками «розвиток туристичної інфраструктури області» та «інформаційно-рекламне забезпечення туристичної сфери». Виготовлено різноманітні рекламно-інформаційні матеріали: постери та банер з нанесенням фотографій цікавих об'єктів туристичного показу Одеської області; туристичні карти Одеської області (на 2-х мовах); туристичні путівники «Транскордонні маршрути. Cross-border routes» і туристичні путівники закордонної мережі «In your pocket».

3.8. Розвиток фізичної культури і спорту

В області завершується реформування структури управління фізкультурно-спортивним рухом з введенням в штатний розпис територіальних фізкультурно-спортивних клубів у селах та селищах посад інструктора з фізичної культури. За рахунок місцевих бюджетів утримується 153 інструктора з фізичної культури і спорту.

Протягом 2012 року було забезпечено:

– функціонування мережі позашкільних закладів спортивного профілю: 1 школи вищої спортивної майстерності «Олімпієць», 65 дитячо-юнацьких спортивних

шкіл (ДЮСШ), 9 спеціалізованих ДЮСШ олімпійського резерву (СДЮСШОР), 2 спортивно-оздоровчих центрів, філій районних ДЮСШ – у 130 селах і селищах області, 1 центру олімпійської підготовки (ЦОП);

- розвиток 76 олімпійських та неолімпійських видів спорту;
- участь провідних спортсменів у змаганнях Всеукраїнського, Європейського та світового рівнів: з легкої атлетики, боротьби вільної, фехтування, стрільби кульової та стендової, пляжного гандболу, синхронного плавання, веслування на байдарках та каное, у-шу, карате годзю-рю, комбат дзю-дзюцу, спортивної акробатики, греко-римської боротьби, карате WKF, шахів, футболу, фігурного катання, стрільби з луку, боксу серед юнаків, Турнірі найсильніших боксерів України;
- участь понад 160 вихованців інтернатних закладів для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, у чемпіонаті Одеської області з легкої атлетики серед дітей інвалідів з вадами слуху, зору, ураженням опорно-рухового апарату та вадами розумового і фізичного розвитку.

Одеські спортсмени у **XXX Олімпійських іграх 2012 року отримали золоту медаль** (веслування на байдарках та каное), у **XIV Паралімпійських іграх - золоту та бронзову медалі** (легка атлетика).

У рамках програми «Народний бюджет» на виплату стипендії голови облдержадміністрації спортсменам-олімпійцям було виділено 540,0 тис. грн.

Значна увага приділяється районним, зональним та фінальним обласним змаганням сільських літніх спортивних ігор серед широких верств населення.

У 2012 році для проведення змагань Малих Олімпійських ігор Одещини за програмою Всеукраїнських сільських літніх спортивних ігор, футбольного фестивалю сільських школярів «Даруймо радість дітям» та масових змагань з футболу і міні-футболу серед збірних команд районів, сільських і селищних рад з обласного бюджету виділено 300,0 тис. грн.

У рамках **програми «Народний бюджет»** після реконструкції відкрито **Вилківську дитячо-юнацьку спортивну школу, ковзанку «Крижинка»**, на базі якої функціонує спортивна дитячо-юнацька школа з фігурного катання, та **низку нових стадіонів** у містах Теплодар та Іллічівськ, у селах: Кринички Ізмаїльського району, Петрівка Іванівського району, Бритівка та Випасне Білгород-Дністровського району, Великий Дальник Біляївського району, смт Сарата. У Кодимському районі введено в дію відремонтоване **приміщення спортивної зали** Слобідської школи та **новий дитячий майданчик** у Любашівському районі.

3.9. Підвищення якості житлово-комунальних послуг для всіх верств населення шляхом реформування ЖКГ

Сьогодні в області функціонує 171 підприємство, які надають послуги тепло-водопостачання, водовідведення та послуги з утримання будинків, споруд та прибудинкових територій. З метою забезпечення рентабельної роботи підприємств житлово-комунального господарства області та для підвищення якості надання житлово-комунальних послуг органами місцевого самоврядування та Національною комісією регулювання ринку комунальних послуг України ведуться роботи з приведення тарифів на житлово-комунальні послуги до економічно обґрунтованого рівня з дотриманням вимог чинного законодавства.

В Одеській області функціонують 42 приватних підприємств, які обслуговують 560 житлових будинки.

Важливою складовою реформи житлово-комунального господарства є розвиток конкуренції у системі управління та обслуговування житлової сфери, а саме стимулювання створення об'єднань співвласників багатоквартирних будинків (далі – ОСББ). На 1 січня 2013 року в області утворено 928 ОСББ (76% від запланованої кількості), які обслуговують 1086 багатоквартирних будинків, що становить 15,1% загальної кількості багатоквартирних будинків.

З метою активізації роботи по створенню об'єднань співвласників багатоквартирних будинків постійно проводиться робота з фахівцями управлінь ЖКГ райдержадміністрацій, виконкомів міст обласного значення (семінари, тренінги, «круглі столи») та через засоби масової інформації проводиться інформаційно-роз'яснювальна робота з мешканцями багатоквартирних будинків з питання створення, реєстрації, подальшої діяльності об'єднання та переваг ОСББ.

У рамках заходів щодо поширення практики створення та діяльності об'єднань співвласників багатоквартирних будинків громадською організацією «Демократичний Альянс» створено першу спеціалізовану соціальну мережу для співвласників багатоквартирних будинків та їх об'єднань. Учасники мережі мають доступ до оперативної інформації з питань ЖКГ, отримують консультації експертів, обмінюються кращими практиками та історіями успіху, реалізують спільні ініціативи.

Упродовж 2012 року населенням області сплачено за житлово-комунальні послуги 1807,4 млн. грн. (97,3% сум, нарахованих за цей період). Серед районів та міст області найвищий рівень оплати за житлово-комунальні послуги спостерігався в Фрунзівському та Ширяївському (116,5% та 113,0%, у тому числі і за рахунок погашення боргів попередніх періодів), Комінтернівському, Болградському та Миколаївському районах (107,1% – 103,4%), найнижчий – у Любашівському, Саратському, Ананьївському, Котовському та Іванівському районах (80,1% – 91,7%).

3.10. Водні ресурси та забезпечення якісною питною водою мешканців області

Питання щодо забезпечення населення області якісною питною водою є значущим як в соціальному, так і в екологічному плані. Населення області одержує питну воду з 34 комунальних, 548 сільських та 317 відомчих водопроводів, а також 2526 колодязів громадського користування. Основними джерелами води для більшості сіл, селищ та малих міст є артезіанські свердловини, їх кількість сягає понад 5 тисяч, з яких 2975 – в робочому стані.

З метою покращення водопостачання населених пунктів в Одеській області здійснювалась реалізація проектів на об'єктах:

- «Капітальний ремонт свердловин № 1406, № 1533 в с. Глибоке Татарбунарського району», виконані роботи на суму – 627,4 тис. грн.;
- «Капітальний ремонт водогону в с. Великопільське Великомихайлівського району». Ведуться роботи (видатки на поточний рік – 1200,00 тис. грн.);
- «Капітальний ремонт свердловин в с. Голиця Болградського району», роботи виконані у повному обсязі (на суму 300 тис. грн);
- «Реконструкція магістрального водогону від насосної станції I-го підйому до водопровідних очисних споруд у м. Болград». Роботи ведуться, видатки на поточний рік – 1400,00 тис. грн.

Введено в експлуатацію після проведеного капітального ремонту водопровідну мережу с. Шершенці Кодимського району протяжністю 2380 м.

У рамках реалізації національного проекту «Якісна вода» облдержадміністрація

першочергово реалізує заходи щодо забезпечення якісною питною водою сільських населених пунктів Одеської області, де місцеві джерела води непридатні для питного водопостачання без додаткового очищення. Це у першу чергу південні райони області розташовані у міжріччі Дністра та Дунаю.

Крім того за регіональною програмою «Питна вода Одеської області на 2010-2013 роки і період до 2020 року» впроваджуються установки колективного користування з доочищення і знесолення води з місцевих артезіанських свердловин.

На вирішення проблем, пов'язаних з забрудненням поверхневих та підземних водоносних горизонтів, у 2012 році за рахунок обласного фонду охорони навколишнього природного середовища проводились роботи з будівництва та реконструкції каналізаційних очисних споруд у містах та населених пунктах: м. Біляївка, м. Кодима, м. Теплодар, с. Бритівка Білгород-Дністровського району, смт Чорноморське Комінтернівського району, смт Хлібодарське Біляївського району, смт Любашівка Любашівського району, смт Великодолинське Овідіопольського району, смт Тарутине Тарутинського району, смт Фрунзівка і Затишся Фрунзівського району. На виконання вищезазначених робіт з обласного фонду охорони навколишнього природного середовища у 2012 році фактично профінансовано заходів на суму 11241,5 тис. гривень.

3.11. Охорона навколишнього природного середовища

Охорона довкілля та раціональне використання природних ресурсів залишалися пріоритетними напрямками природоохоронної діяльності у 2012 році.

Протягом звітного періоду виконання Програми формування національної екологічної мережі в Одеській області на 2005-2015 роки було спрямовано на охорону та невиснажливе використання біологічного та ландшафтного різноманіття, тваринного і рослинного світу та формування екомережі, розвиток заповідної справи.

З метою збереження та недопущення нецільового використання ключових територій екомережі – об'єктів природно-заповідного фонду протягом 2012 року погоджено проект землеустрою з організації та встановлення меж Одеського зоологічного парку загальнодержавного значення та проект утримання та реконструкції парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Парк ім. Т.Г. Шевченка».

Для забезпечення науково-обґрунтованого формування, збереження та використання екомережі спільно з Південним науковим центром НАН і МОН України та Головним управлінням Держземагенства в Одеській області продовжено деталізацію регіональної схеми формування екомережі з нанесенням її на землевпорядну документацію районів.

Для оцінки складу і стану територій та об'єктів природно-заповідного фонду проводилась робота по підготовці документації державного кадастру природно-заповідного фонду Одеської області для 49 об'єктів.

Протягом 2012 року **площу природно-заповідного фонду області збільшено на 5398,44 га** за рахунок створення ландшафтних заказників місцевого значення «Тарутинський степ» площею 5200 га у Тарутинському районі, «Селіванівський» площею 80 га у Ананіївському районі, ботанічного заказника місцевого значення «Новопавлівський» площею 118,43 га у Ширяївському районі та ботанічної пам'ятки природи місцевого значення «Груша Адамівська» площею 0,01 га у с. Адамівка

Іванівського району. **Внаслідок створення вказаних об'єктів частка природно-заповідного фонду області збільшилась з 4,4 % до 4,52 %.**

У 2012 році виконувались заходи **Регіональної програми збереження та відновлення водних ресурсів у басейні Куяльницького лиману на 2012-2016 роки**, а саме: оцінка можливих змін гідроекологічного режиму Куяльницького лиману під впливом глобальних кліматичних змін; оцінка можливого альтернативного наповнення Куяльницького лиману водами Чорного моря, річки Дністер й інших лиманів і водних об'єктів; проведення гідро-екологічної оцінки та розробка науково-обґрунтованих заходів щодо регулювання стоку та розчистки русел річок Довбока та Кубанка; розроблення проектно-кошторисної документації "Спорудження гідротехнічної споруди зі з'єднання Куяльницького лиману та Одеської затоки".

На виконання **Програми формування національної екологічної мережі в Одеській області на 2005-2015 роки** було здійснено ряд заходів: деталізація регіональної схеми формування екологічної мережі Одеської області з розробкою методики формування екологічних коридорів на основі крупно масштабних планів землекористування; реконструкція і поновлення парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва «Гетьманівський дендропарк» в с. Гетьманівка.

Продовжувалось виконання **Регіональної програми охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки в Одеській області на 2009-2013 роки**. Виконано наступні заходи:

- реконструкція станції біологічної та глибокої очистки стічних вод потужністю 400 м³/доб. в м. Кодима;
- реконструкція напірних каналізаційних колекторів від смт Чорноморське до Одеського припортового заводу та реконструкція станції перекачування стічних вод смт Чорноморське;
- будівництво каналізації східної частини смт Тарутине Одеської області; реконструкція КНС-1, КНС-2 та напірних колекторів в с. Бритівка Білгород-дністровського району;
- реконструкція очисних споруд стічних вод військового містечка смт Великодолинське (Овідіополь-2), вул. Паркова та інші.

З метою зменшення техногенного навантаження на довкілля у рамках вирішення **проблеми поводження з твердими побутовими відходами** продовжувалась робота з формування реєстрів об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів, місць видалення відходів, паспортизації існуючих сміттєзвалищ. Всього до реєстру місць видалення відходів включено 439 паспорти звалищ. Власниками місць видалення відходів отримувались ліміти і дозволи на утворення та розміщення відходів. З 617 сміттєзвалищ у 2012 році отримали 124 (20%).

3.12. Забезпечення природної та техногенної безпеки

Для підвищення рівня захисту населення від наслідків природних і техногенних аварій та катастроф реалізовано низку заходів, спрямованих на зменшення ризиків виникнення надзвичайних ситуацій і мінімізацію можливих втрат від них.

На виконання заходів **Регіональної цільової соціальної програми розвитку цивільного захисту Одеської області на 2011-2013 роки** для запобігання та ліквідації надзвичайних ситуацій придбані пально - мастильні матеріали та аварійно-рятувальне обладнання на суму 1512,9 тис. грн.

Крім того, очищено територію від вибухонебезпечних предметів біля с. Жеребкове Ананівського району та проведені тактико-спеціальні навчання.

У 2012 році за рахунок коштів Державного фонду охорони навколишнього природного середовища вивезено 939,2 тонни непридатних хімічних засобів захисту рослин зі складу біля с. Алтестове Біляївського району Одеської області.

Протягом року проведено 53 засідання обласної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій (із них 6 планових), на яких розглянуто 73 актуальні питання щодо захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій та їх попередження.

З метою підвищення рівня техногенно-екологічної безпеки і забезпечення реагування на можливі надзвичайні ситуації, своєчасного їх попередження та ліквідації наслідків проводились контроль за станом і функціонуванням потенційно небезпечних об'єктів та заходи щодо реконструкції внутрішньообласної системи оповіщення.

3.13. Захист прав і свобод громадян, зміцнення законності та правопорядку

Протягом 2012 року органами і підрозділами внутрішніх справ Одеської області реалізовано комплекс заходів щодо захисту прав і свобод громадян, зміцнення законності та правопорядку.

Першочергова увага приділялась підвищенню ефективності діяльності з протидії організованій злочинності і корупції, мінімізації впливу криміналітету на економіку регіону, забезпеченню особистої та майнової безпеки громадян, їх конституційних прав і свобод.

В області за звітний період ***активізовано роботу щодо розкриття злочинів*** окремих категорій, підвищена ефективність діяльності по розкриттю кримінальних діянь минулих років. Вдалось досягти деяких позитивних тенденцій в структурі злочинності, про що свідчить скорочення на 20,0% кількості особливо тяжких злочинів та на 0,6% – тяжких. Спостерігалась позитивна динаміка щодо зменшення числа учинених тілесних ушкоджень, у тому числі зі смертельними наслідками, крадіжок державного та колективного майна, квартирних крадіжок.

Вживались організаційно-практичні заходи щодо протидії економічній злочинності, в результаті викрито 1615 кримінальних діянь у сфері господарських відносин.

З метою попередження та розкриття кримінальних правопорушень, впродовж року ***проведені оперативно-профілактичні операції*** «Розшук», «Зброя та вибухівка», «Квартира», «Октан», «Метал», «Ринок», «Інтелект», «Канікули», «Мак», «Батискаф», «Генофонд», «Ревізія» та ***відпрацювання***, спрямовані на стабілізацію аварійності на автошляхах області..

Для оздоровлення криміногенної обстановки у підлітковому середовищі проведено ряд профілактичних операцій, зокрема, «Урок», «Ялинка», «Канікули», «Літо», «Підліток». Протягом 2012 року на території області також проведено комплекс інших оперативно-профілактичних заходів щодо попередження підліткової злочинності, під час яких додатково виявлені і поставлені на профілактичні обліки неповнолітні. Силами дільничних інспекторів міліції та співробітників кримінальної на постійній основі здійснюються перевірки неблагополучних сімей. У 2012 році за вчинення насильства в сім'ї до адміністративної відповідальності притягнуто 7343 особи, за невиконання обов'язків по вихованню дітей – 3039. Порушено 116 кримінальних справ за втягнення неповнолітніх у злочинну діяльність. ***Вживались заходи щодо посилення протидії дитячій злочинності***, що дали змогу забезпечити контроль за криміногенною обстановкою в підлітковому середовищі..

Для зменшення кількості злочинів, пов'язаних із торгівлею людьми, у рамках проекту «Розвиток мережі Центрів допомоги жінкам – жертвам торгівлі людьми» у м. Одесі функціонує консультативний центр щодо **запобігання торгівлі людьми та надання допомоги постраждалим від трафікінгу**. За результатами вжитих оперативних заходів у 2012 році співробітниками ГУ МВС України в Одеській області порушено 12 кримінальних справ щодо осіб, причетних до торгівлі людьми, викрито і ліквідовано 5 каналів торгівлі людьми.

Особлива увага приділялась протидії незаконному обігу наркотичних засобів. Впродовж 2012 року викрито 1422 кримінальних діянь, вчинених у сфері обігу наркотиків. З незаконного обігу (за фактом) вилучено більше ніж 180,1 кг наркотичних засобів і психотропних речовин. Припинена діяльність 16 підпільних нарколабораторій та 64 наркопритонів, виявлений та ліквідований 41 канал надходження наркотиків на територію області, з них 28 – міжнародних. Роз'єднано 78 груп наркозбувачів.

Для зміцнення законності та правопорядку в регіоні, підвищення ефективності здійснення заходів щодо профілактики правопорушень, протидії злочинності, посилення захисту життя і здоров'я людей та громадської безпеки в області розроблено та затверджено регіональну комплексну програму **«Безпечна Одещина» на 2012-2015 роки** (рішення сесії Одеської обласної ради від 03.02.2012 № 394-VI). На реалізацію заходів Програми у 2012 році передбачено та виділено 9,5 млн. грн., які використані на **придбання 39 патрульних автомобілів «Renalt Duster», встановлення 40 камер відеоспостереження** в обласному центрі, придбання спеціального обладнання для зазначених автомобілів (**GPS навігаторів та портативних комп'ютерів**) тощо.

Для стабілізації криміногенної обстановки в громадських місцях, своєчасного реагування на її зміни **створено та проходить апробацію Центр оперативного реагування нарядів.**

Проведено роботу щодо більш активного залучення громадян до охорони громадського порядку і профілактики правопорушень. Сьогодні на території області діє **227 громадських формувань з охорони громадського порядку і державного кордону** загальною чисельністю 4402 члени, у т. ч. 19 студентських загонів та 19 козацьких. **В сільській місцевості** при 439 сільських радах функціонує 213 громадських формувань з охорони громадського порядку.

Протягом 2012 року за участю представників громадськості проведено 1979 рейдів та інших заходів з відпрацювання населених пунктів області, під час яких розкрито більш ніж 2 тис. злочинів, затримано понад 11 тис. правопорушників. Завдяки проведеним заходам **скоротилось число учинених в громадських місцях розбійних нападів (на 3,5%) і хуліганств (на 24,9%).**

Діяльність органів внутрішніх справ і надалі спрямовуватиметься на посилення взаємодії з громадськістю, зміцнення довіри населення до їх роботи та покращення іміджу працівників міліції.

3.14. Розбудова громадянського суспільства

Налагодження конструктивного діалогу між владою і громадськістю на засадах демократичності, гласності, відкритості та прозорості, досягнення стабільної суспільно-політичної ситуації в області на основі зміцнення демократичних інститутів, забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики були пріоритетними напрямками діяльності органів влади у 2012 році.

Представники інститутів громадянського суспільства постійно беруть участь у проведенні відеоконференцій для роз'яснення та обговорення пріоритетів урядової

політики, цілей і змісту соціально-економічних реформ з представниками профільних міністерств.

В рамках виконання заходів *Програми сприяння розвитку громадянського суспільства в Одеській області на 2012-2015 роки* протягом 2012 року:

- проведено обласні конкурси: «Благодійник року», «Кращий волонтер року» та обласний конкурс журналістів на краще висвітлення проблематики громадянського суспільства;

- з метою роз'яснення громадськості соціальних ініціатив Президента України проведено зональні семінари: у Любашівському районі; м. Арциз для членів громадських рад при Білгород-Дністровській, Болградській, Ізмаїльській, Кілійській, Саратській, Тарутинській, Татарбунарській, Ренійській районних державних адміністраціях; у смт Чорноморське Комінтернівського району для членів громадських рад при Комінтернівській, Біляївській, Березівській, Іванівській, Великомихайлівській, Миколаївській, Овідіопольській, Роздільнянській районних державних адміністраціях;

- для налагодження конструктивного зв'язку і вдосконалення механізму взаємодії інститутів громадянського суспільства з органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування на засадах партнерства і взаємної відповідальності в процесі реалізації Стратегії державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні проведено Форум громадських рад Одеської області, на якому відбулася презентація зазначеної Стратегії;

- на базі Центру підвищення кваліфікації кадрів Одеського регіонального інституту державного управління розробляється спецкурс «Влада і громадянське суспільство», у рамках якого буде діяти короткотерміновий семінар з підвищення кваліфікації державних службовців та службовців місцевого самоврядування та буде видано навчальний посібник «Влада і громадянське суспільство: способи взаємодії»;

- розроблено методичні рекомендації щодо створення та діяльності органів самоорганізації населення, формування та легалізації інститутів громадянського суспільства.

Завдяки конструктивному діалогу між владою та представниками громадянського суспільства в Одеській області зберігається стабільна суспільно-політична ситуація.

ДОДАТКИ:

Додаток І. Основні показники соціально-економічного розвитку області за 2012 рік

Додаток ІІ. Перелік регіональних програм, фінансування яких здійснювалось у 2012 році

Додаток І

**Основні показники економічного і соціального розвитку
Одеської області за 2012 рік**

Показники	Один. виміру	2011 рік факт	2012 рік прогноз	2012 рік факт	% виконан ня (гр.5/гр. 4) 6
1	2	3	4	5	6
Розвиток сфери матеріального виробництва					
Обсяг продукції промисловості у порівнянних цінах у % до попереднього року	%	83,6	95,0	96,9	х
у тому числі по галузях:					
Добувна промисловість	%	257,6	95,0	78,3	х
Переробна промисловість, в тому числі:	%	83,3	97,0	96,5	х
Виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів	%	78,7	100,0	97,5	х
Хімічна та нафтохімічна промисловість	%	99,5	85,0	90,4	х
Машинобудування	%	127,9	103,0	103,9	х
Металургійне виробництво та виробництво готових металевих виробів	%	90,7	80,0	91,7	х
Легка промисловість	%	125,8	92,0	94,7	х
Виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції	%	113,9	100,0	96,3	х
Виробництво продуктів нафтоперероблення	%	0,0	0,0	0,0	х
Виробництво найважливіших видів промислової продукції					
Аміак синтетичний	тис. тонн	1163,0	973,0	974,7	100,2
Добрива азотні мінеральні чи хімічні	тис. тонн	941,2	890,9	930,0	104,4
Цемент	тис. тонн	324,7	330,0	332,9	100,9
Олія соняшникова	тис. тонн	382,0	400,0	413,9*	103,5
Борошно	тис. тонн	113,4	110,0	84,7*	77,0
Вироби хлібобулочні	тис. тонн	90,1	90,0	78,3*	87,0
М'ясо, включаючи субпродукти, всього	тис. тонн	3,5	3,6	0,7*	19,4
Сири жирні	тис. тонн	1,4	1,3	1,1*	84,6
Соки фруктові та овочеві, нектари	тис. тонн	42,0	45,0	52,8*	117,3
Овочі консервовані натуральні	тис. тонн	26,2	23,0	14,0*	60,9
* без урахування діяльності малих підприємств					
Валова продукція сільського господарства					
По всіх категоріях господарств у цінах 2010 року, всього	млн. грн.	10020,3	8050,0	8106,0	100,7
у т.ч. рослинництва	млн. грн.	7847,5	6112,6	5881,5	96,2
тваринництва	млн. грн.	2172,8	1937,4	2224,5	114,8
Виробництво основних видів сільськогосподарської продукції					
Зернові культури (у вазі після доробки)	тис. тонн	3194,2	1881,3	1881,0	100,0
Олійні культури, всього	- " -	646,6	470,2	515,4	109,6

Показники	Один. виміру	2011 рік факт	2012 рік прогноз	2012 рік факт	% виконан ня (гр.5/гр. 4)
у тому числі соняшник	- “ -	430,7	440,4	480,5	109,1
ріпак	- “ -	204,3	36,2	34,9	96,4
Овочі	- “ -	526,9	420,6	472,8	112,4
Плоди і ягоди	- “ -	88,0	88,0	81,2	92,3
Виноград	- “ -	229,1	202,7	212,3	104,7
Реалізація худоби та птиці (у живій вазі)	- “ -	70,7	72,2	69,6	96,4
Молоко	- “ -	397,3	395,0	397,3	100,6
Яйця	млн. шт.	397,1	350,2	352,1	100,5
Вовна у фізичній вазі	тонн	1454,0	1420,0	1431,0	100,8
Фінансові показники					
Надходження податків і платежів до бюджетів усіх рівнів	млн. грн.	21916,5	22647,5	24364,1	107,6
Доходи місцевих бюджетів (без трансфертів з держбюджету)	млн. грн.	4412,5	4822,1	4959,9	102,9
Загальна сума кредитів, наданих комерційними банками суб'єктам господарювання	млн. грн.	25511,0	26500,0	30968,0	116,9
Обсяг зовнішньоторговельного обороту	млн. дол. США	6913,3	7035,2	8049,5	114,4
у % до попереднього року	%	91,8	101,8	116,4	х
Загальні обсяги експорту (товарів та послуг)	млн. дол. США	2700,6	2891,5	3002,1	103,8
у % до попереднього року	%	94,8	107,1	111,2	х
Обсяг експорту товарів, всього	млн. дол. США	1541,1	1621,3	1784,6	110,1
у % до попереднього року	%	91,4	105,2	115,8	х
Обсяг експорту послуг	млн. дол. США	1159,5	1270,2	1217,5	95,9
у % до попереднього року	%	99,7	109,6	104,8	х
Обсяг імпорту (товарів та послуг) – всього	млн. дол. США	4212,7	4143,7	5047,5	121,8
у % до попереднього року	%	89,9	98,4	119,8	х
Обсяг імпорту товарів	млн. дол. США	4013,9	3894,2	4793,3	123,1
у % до попереднього року	%	89,6	97,0	119,4	х
Обсяг імпорту послуг	млн. дол. США	198,8	249,5	254,1	101,8
у % до попереднього року	%	98,9	125,5	126,9	х
Обсяг прямих іноземних інвестицій - всього	млн. дол. США	1220,5	1445,7	1629,5	112,7
у % до попереднього року	%	110,3	118,3	133,5	х
Обсяг прямих іноземних інвестицій з початку року	млн. дол. США	169,9	224,0	409,0	182,6
Обсяг прямих іноземних інвестицій на душу населення	дол. США	513,9	608,1	684,5	112,6

Показники	Один. виміру	2011 рік факт	2012 рік прогноз	2012 рік факт	% виконан ня (гр.5/гр. 4)
Показники рівня життя					
Оборот роздрібної торгівлі (з урахуванням товарообороту як юридичних, так і фізичних осіб) – в діючих цінах	млн. грн.	41169,1	46716,9	50130,7	107,3
Роздрібний товарооборот підприємств на одну особу – в діючих цінах	грн.	9408,0	10223,1	11094,0	108,5
Обсяги реалізованих послуг – в діючих цінах	млн. грн.	22582,3	23677,4	25062,9	105,9
в тому числі обсяг реалізації платних послуг населенню – у діючих цінах	млн. грн.	3235,7	3343,2	3660,9	109,5
Показники фонду оплати праці та середньомісячної заробітної плати					
Фонд оплати праці робітників, службовців	млн. грн.	14698,3	17253,6	16536,6	95,8
у тому числі:					
виробнича сфера	млн. грн.	7492,0	8503,2	8186,5	96,3
сільське господарство, мисливство та лісове господарство	млн. грн.	493,3	580,0	571,0	98,4
невиробнича сфера	млн. грн.	6713,0	8170,4	7779,1	95,2
Середньоспискова чисельність робітників і службовців	тис. чол.	513,1	520,0	510,4	98,2
Середньомісячна заробітна плата робітників і службовців	грн.	2387,0	2765,0	2700,0	97,6
Обсяг капітальних інвестицій за рахунок усіх джерел фінансування					
у фактичних цінах	млн. грн.	9960,4	10000,0	13230,3	132,3
Обсяг капітальних інвестицій на одну особу	грн.	4170,4	4189,0	5557,3*	132,7
Обсяг інвестицій у житлове будівництво	млн. грн.	1789,0	1878,5	2286,4	121,7
Введення в експлуатацію загальної площі житла за рахунок усіх джерел фінансування	тис. кв. м	793,0	748,5	770,3	102,9

Показники діяльності малих підприємств

Показники	Одиниця виміру	2011 рік факт	2012 рік прогноз	2012 рік факт*	% виконання (гр.5/гр.4)
1	2	3	4	5	6
Кількість малих підприємств, всього	од.	19343	17200	20000	116,3
Середньоспискова чисельність працюючих	тис. чол.	123,2	124,0	124,0	100,0
Обсяг реалізованої продукції (робіт, послуг) у діючих цінах	млн. грн.	29365,4	32300,0	32350,2	100,2
Питома вага обсягів реалізації малими підприємствами товарів (робіт, послуг) від загального обсягу в регіоні	%	21,4	24,0	24,0	x
Питома вага надходжень від суб'єктів малого підприємництва у Зведеному бюджеті Одеської області (без врахування митних платежів)	%	26,0	29,2	27,5	x

* Очікувані дані

Основні показники розвитку транспорту і зв'язку

Показники 1	Один. виміру 2	2011 рік факт 3	2012 рік прогноз 4	2012 рік факт 5	% виконання (гр.5/гр.4) 6
Довжина автомобільних шляхів загального користування, всього	км	8303,70	8314,1	8318,0	100,0
Обсяги вантажних перевезень, всього	млн. т	39,1	37,2	37,4	100,5
в тому числі:					
залізничним транспортом	млн. т	31,1	29,0	29,7	102,4
автомобільним транспортом	млн. т	4,9	5,3	5,4	101,9
водним транспортом	млн. т	3,1	2,9	2,3	79,3
Обсяги пасажирських перевезень, всього	млн. чол.	352,4	324,4	334,8	103,2
в тому числі:					
залізничним транспортом	млн. чол.	34,3	33,0	33,6	101,8
автотранспортом загального користування	млн. чол.	198,5	200,0	185,2	92,6
Обсяг переробки вантажів у торговельних портах та на промислових причалах	млн. т	88,1	88,2	88,0	99,8
Доходи від послуг зв'язку, всього	млн. грн.	2561,0	2580,0	2750,7	106,6
в тому числі населенню	млн. грн.	1204,6	1205,0	1991,3	165,3

Основні показники ринку праці Одеської області

Показники 1	Один. виміру 2	2011 рік факт 3	2012 рік прогноз 4	2012 рік факт 5	% виконання (гр.5/гр.4) 6
Середньорічна чисельність населення	тис. чол.	2388,5	2386,0	2391,7	100,2
Середньорічна чисельність населення у віці 15-70 років	тис. чол.	1803,5	1792,7	1792,7	100,0
Чисельність населення у віці 15-70 років, зайнятого економічною діяльністю (у середньому за рік) всього,	тис. чол.	1048,5	1061,3	1060,4	99,9
у тому числі працездатного віку	тис. чол.	969,4	983,8	979,8	99,6
Рівень зайнятості населення у віці 15-70 років у відсотках до населення відповідної вікової групи	%	58,1	59,2	59,2	x
у тому числі працездатного віку	%	66,3	67,0	66,7	x
Чисельність безробітного населення у віці 15-70 років, визначена за методолог. МОП (у середньому за рік)	тис. чол.	66,7	66,4	65,6	98,8
у тому числі працездатного віку	тис. чол.	65,0	64,0	65,6	102,5
Рівень безробіття, визначений за методологією МОП, у відсотках до економічно активного населення у віці від 15 до 70 років	%	6,0	5,8	5,8	x
Чисельність зареєстрованих безробітних (на кінець року)	тис. чол.	16,1	19,1	17,9	93,7

Рівень зареєстрованого безробіття (на кінець року), у відсотках до населення працездатного віку	%	1,1	1,3	1,25	x
Кількість створених нових робочих місць в усіх сферах економічної діяльності, всього	тис. місць	48,6	40,2	52,7	131,1

Показники розвитку установ охорони здоров'я, підпорядкованих обласному управлінню охорони здоров'я облдержадміністрації

Показники 1	Один. виміру 2	2011 рік факт 3	2012 рік прогноз 4	2012 рік факт 5	% виконання (гр.5/гр.4) 6
Кількість лікарняних ліжок	тис. ліжок	18,255	18,255	17,577	96,3
у тому числі у сільській місцевості	-“-	0,625	0,625	0,360	57,6
Кількість лікарняних ліжок на 10 тис. населення	ліжок	76,7	76,7	73,9	96,3
у тому числі у сільській місцевості	-“-	7,8	7,8	4,5	57,7
Ємність амбулаторно-поліклінічних закладів на 10 тис. населення	відвід. за зміну	174,8	174,8	176,0	100,7
у тому числі у сільській місцевості	-“-	82,3	82,3	84,2	102,3
Кількість лікарів усіх спеціальностей	тис. чол.	8,6	8,7	8,512	97,8
у тому числі у сільській місцевості	-“-	0,44	0,4	0,484	121
Кількість лікарів усіх спеціальностей на 10 тис. населення	чол.	36,3	36,4	35,8	98,4
у тому числі у сільській місцевості	-“-	5,5	5,6	6,5	116,1
Кількість населення на одного лікаря	чол.	275	275	279	101,5
у тому числі у сільській місцевості	-“-	1818	1920	1644	85,6
Кількість середнього медичного персоналу	тис. чол.	17,7	18,0	17,551	97,5
у тому числі у сільській місцевості	-“-	2,1	2,1	2,205	105
Кількість середнього медичного персоналу на 10 тис. населення	чол.	74,3	73,5	73,8	100,4
у тому числі у сільській місцевості	-“-	26,5	26,5	27,7	104,5
Кількість населення на одного середнього медичного працівника	чол.	135	135	135	100,0
у тому числі у сільській місцевості	-“-	377	377	361	95,8
Кількість ФАПів	одиниць	538	534	522	97,8
у тому числі у сільській місцевості	-“-	538	534	522	97,8

Показники розвитку культури

Показники	Один. виміру	2011 рік факт	2012 рік прогноз	2012 рік факт	% виконання (гр.5/гр.4)
1	2	3	4	5	6
Кількість закладів культури клубного типу всього	одиниць	736	737	737	100,0
у міських поселеннях	-”-	51	52	52	100,0
у сільській місцевості	-”-	685	685	685	100,0
Кількість театрів	одиниць	6	6	6	100,0
	місць	4555	4555	4555	100,0
Кількість концертних (філармонічних) залів	одиниць	1	1	1	100,0
	місць	980	980	980	100,0
Кількість дитячих шкіл естетичного виховання	одиниць	68	68	68	100,0
Кількість учнів у дитячих школах естетичного виховання	тис. чол.	17,126	17,5	17,5	100,0

Показники розвитку освіти

Показники	Один. виміру	2011 рік факт	2012 рік прогноз	2012 рік факт*	% виконання (гр.5/гр.4)
1	2	3	4	5	6
1. Дошкільні заклади освіти					
Кількість дошкільних закладів, всього	одиниць	783	801	803	100,2
у тому числі:					
у міських поселеннях	-“-	299	306	308	100,7
у сільській місцевості	-“-	484	495	495	100,0
Кількість місць в постійних дошкільних закладах, всього	місць	57500	58124	59300	102,0
у тому числі:					
у міських поселеннях	-“-	35062	34952	35862	102,6
у сільській місцевості	-“-	22438	23172	23438	101,1
Кількість дітей у постійних дошкільних закладах, всього	чоловік	67556	68913	71387	103,6
у тому числі:					
у міських поселеннях	-“-	47691	48900	50728	103,7
у сільській місцевості	-“-	19865	20013	20659	103,2
Охоплення дітей постійними дошкільними закладами (у % до загальної кількості дітей відповідного віку), всього	%	76	78	78	x
у тому числі:					
у міських поселеннях	%	85	86	86	x
у сільській місцевості	%	65	66	66	x
2. Загальна середня освіта					

Показники	Один. виміру	2011 рік факт	2012 рік прогноз	2012 рік факт*	% виконання (гр.5/гр.4)
1	2	3	4	5	6
Кількість денних загальноосвітніх навчальних закладів, всього	одиниць	899	896	896	100,0
у тому числі:					
у міських поселеннях	-“-	307	306	305	99,7
у сільській місцевості	-“-	592	590	591	100,2
Кількість учнів у денних загальноосвітніх навчальних закладах	чоловік	232604	230333	230333	100,0
у тому числі:					
у міських поселеннях	-“-	149333	149382	149026	99,8
у сільській місцевості	-“-	83271	80951	81307	100,4
Кількість учителів у денних загальноосвітніх навчальних закладах, всього	чоловік	24541	24861	24933	100,3
у тому числі:					
у міських поселеннях	-“-	13018	13272	13301	100,2
у сільській місцевості	-“-	11523	11589	11632	100,4
Введення в дію загальноосвітніх навчальних закладів за рахунок усіх джерел фінансування, всього	учн. місць	2015	1521	1521	100,0
у тому числі:					
у міських поселеннях	-“-	600	-	-	-
у сільській місцевості	-“-	1415	1521	1521	100,0
3. Професійно-технічна освіта					
Кількість професійно-технічних закладів, всього	одиниць	47	47	47	100,0
у т.ч. філії	одиниць	5	5	5	100,0
- з них заклади, які готують робітників з наданням повної загальної середньої освіти	-“-	36	27	34	125,9
Загальна чисельність учнів, всього	чоловік	17832	18300	18148	99,2
Прийом, всього	чоловік	8409	8399	8399	100,0
Випуск кваліфікованих робітників, всього	чоловік	7531	7035	7175	102,0
Працевлаштування, всього (у відсотках до загальної кількості випускників)	%	100	100	97,9	x
4. Вищі навчальні заклади					
Кількість вищих навчальних закладів, всього	одиниць	57	57	57	100,0
у тому числі:					
державних	-“-	48	48	48	100,0
недержавних	-“-	9	9	9	100,0

*Оперативні дані

**Перелік регіональних програм,
фінансування яких здійснювалось у 2012 році**

тис. грн.

№ з/п	Назва програми	Затверджено рішенням обласної ради	Передбачені обсяги фінансування у 2012 році	Профінансовано у 2012 році
1	Програма правової освіти населення Одеської області на 2009-2013 роки	від 25.10.2002 № 55-XXIV	125,2	61,2
2	Обласна комплексна програма «Здоров'я» на 2002-2014 роки	від 25.10.2002 № 56-XXIV	101 669,6	100 386,8
3	Програма забезпечення житлом молоді Одеської області на 2003-2012 роки	від 08.07.2003 № 182-XXIV	224,0	211,3
4	Обласна програма поліпшення медичної допомоги хворим на гемофілію в Одеській області на 2006-2012 роки	від 23.12.2005 № 739-IV	1 435,1	1 435,1
5	Обласна цільова Програма протидії захворюванню на туберкульоз на 2008-2014 роки	від 17.08.2007 № 304-V	4 401,3	3 237,0
6	Обласна програма «Репродуктивне здоров'я населення Одеської області до 2015 року»	від 20.12.2007 № 397-V	1 857,6	1 857,6
7	Обласна цільова програма запобігання та лікування серцево-судинних і судинно-мозкових захворювань в Одеській області на 2008-2012 роки	від 20.12.2007 № 398-V	3 895,2	3 895,2
8	Регіональна цільова програма заміни, капітального ремонту та технічної експертизи ліфтів на 2008-2012 роки	від 06.06.2008 № 526-V	3 686,3	3 628,6
9	Комплексна програма розвитку мереж телерадіомовлення Одеської області на 2008-2015 роки	від 12.09.2008 № 593-V	3 385,0	1 885,0
10	Регіональна програма будівництва, реконструкції та утримання місцевих пунктів пропуску через українсько-молдовський державний кордон у межах Одеської області на період до 2015 року	від 12.09.2008 № 595-V	1 000,0	249,6
11	Програма відпочинку та оздоровлення дітей Одеської області на 2009-2012 роки	від 20.03.2009 № 782-V	3 144,7	3 144,7
12	Обласна цільова програма забезпечення профілактики ВІЛ-інфекції, лікування, догляду та підтримки ВІЛ-інфікованих і хворих на СНІД на 2009-2013 роки	від 03.12.2009 № 989-V	500,0	500,0
13	Програма підтримки розвитку національних меншин та діяльності національно-культурних товариств Одеської області на 2010-2012 роки	від 24.02.2010 № 1035-V	481,3	389,5
14	Комплексна програма забезпечення сталого розвитку північних районів Одеської області на 2010-2015 роки	від 10.09.2010 № 1165-V	12 894,0	9 232,1
15	Програма підтримки малого підприємництва в Одеській області на 2010-2012 роки	від 10.09.2010 № 1166-V	3 380,5	2 130,3
16	Регіональна програма будівництва (придбання) доступного житла в Одеській області на 2010-2017 роки	від 10.09.2010 № 1167-V	1 300,0	1 300,0
17	Регіональна програма «Питна вода Одеської області на 2010-2013 роки і період до 2020 року»	від 10.09.2010 № 1170-V	13 669,1	11 756,3

№ з/п	Назва програми	Затверджено рішенням обласної ради	Передбачені обсяги фінансування у 2012 році	Профінансовано у 2012 році
18	Регіональна програма забезпечення судів належними приміщеннями на 2010-2015 роки	від 10.09.2010 № 1171-V	275,0	124,6
19	Регіональна програма «Зерно Одещини 2011-2015»	від 02.11.2010 № 1228-V	12 965,1	12 965,1
20	Програма освоєння зовнішніх ринків виноробними підприємствами Одеської області на 2011-2013 роки	від 02.11.2010 № 1229-V	44,6	44,6
21	Регіональна програма «Архів - захист історичної пам'яті Одещини» на 2011-2015 роки	від 02.11.2010 № 1230-V	100,0	100,0
22	Регіональна програма розвитку земельних відносин та охорони земель на 2011-2013 роки	від 02.11.2010 № 1231-V	7 010,1	5 939,3
23	Регіональна програма «Тваринництво Одещини 2011-2015»	від 30.12.2010 № 49-VI	1 698,9	1 698,9
24	Регіональна програма інформатизації Одеської області на 2011-2013 роки (Інформаційна Одещина)	від 30.12.2010 № 50-VI	4 622,1	3 644,6
25	Програма створення страхового фонду документації Одеської області на 2011-2015 роки	від 30.12.2010 № 51-VI	99,5	99,5
26	Програма залучення інвестицій в економіку Одеської області на 2011-2012 роки	від 18.02.2011 № 76-VI	776,1	761,9
27	Комплексна програма «Освіта Одещини» на 2011-2014 роки	від 18.02.2011 № 77-VI	9 316,7	9 247,9
28	Регіональна цільова соціальна програма розвитку цивільного захисту Одеської області на 2011-2013 роки	від 18.02.2011 № 78-VI	2 020,0	2 020,0
29	Обласна цільова програма «Милосердя в дії» на 2011-2013 роки	від 18.02.2011 № 81-VI	20 020,2	16 766,4
30	Програма розвитку туристично-рекреаційної галузі Одеської області на 2011-2015 роки	від 26.08.2011 № 204-VI	714,0	607,6
31	Регіональна програма з підтримки індивідуального житлового будівництва на селі «Власний дім» на 2012-2016 роки	від 28.10.2011 № 268-VI	1 819,2	1 819,2
32	Програма сприяння розвитку громадянського суспільства в Одеській області на 2012-2015 роки	від 28.10.2011 № 269-VI	589,0	569,8
33	Регіональна програма збереження та відновлення водних ресурсів у басейні Куяльницького лиману на 2012-2016 роки	від 28.10.2011 № 270-VI	448,0	137,7
34	Регіональна програма будівництва, реконструкції та модернізації об'єктів інфраструктури Одеської області на 2012-2015 роки	від 09.12.2011 № 305-VI	48 184,3	31 493,0
35	Обласна цільова програма «Культура Одещини – 2012-2015 роки»	від 28.12.2011 № 364-VI	9 951,5	9 390,8
36	Регіональна комплексна програма «Безпечна Одещина» на 2012-2015 роки	від 03.02.2012 № 394-VI	10 306,0	10 306,0
37	Обласна цільова програма патріотичного виховання дітей та молоді «Патріот» в Одеській області на 2012-2015 роки	від 26.04.2012 № 428-VI	158,9	158,9
38	Програма євроінтеграції, міжрегіональних зв'язків та формування позитивного іміджу Одеської області на 2012-2013 роки	від 26.04.2012 № 430-VI	1 200,0	1 197,0
39	Регіональна програма створення належних умов для обслуговування платників податків на 2012-2014 роки	від 06.07.2012 № 533-VI	4 000,0	2 690,1